

KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-77

Str. Baron L. Pop 10

SZERKESZTŐSÉG TELEFON 1-77

Ejeli telefon (nyomda) 2-02

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 „
Negyedévre 320 „
Egy hónapra 110 „

XI évfolyam * 132. szám

1928 június 17 Vasárnap

* 5688 Szíván 29 *

Cenzurat: Suclu

LELELET

Dr. Ramasetter Róbert
r. 2. II. 8.
Budapest

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

A pofontól a diktáfonig

Ha intézményesen nem is, de intézmények által pártolva és leplezve, még mindig kísért a középkor inkvizíciós szelleme, amely az ugynevezett igazság kiderítésére egyetlen eszközt ismert: a kópát. Ami emberi vadság és bestialitás csak felszabadulhatott, azt mind megtaláljuk az inkvizíció korszakáról írott krónikákban, megtaláljuk a római jogtörténetben és egy kevésbé a francia forradalom történetében is.

Az intézményes cenzúrizmus megdőlté után, a demokrácia lassu kialakulásával ezek a bestialitások mindinkább rejtett kuliszok mögé húzódtak, mert különben nyíltan szembe találták volna magukat a nyilvánosság elementáris haragjával. Titokban azonban szerte virul a világon ma is, minden országban úgy és annyira, amennyire az illető ország kultúrája és civilizációja felemelkedett, vagy lesüllyedt, úgy és oly mértékben, amely mértékben az illető országok intézményeinek felelős vezetői át vannak vagy nincsenek áthatva a humanitászellemtől.

Legutóbb Angliában történt meg, hogy egy délkeletiből a rendőrség wiskey és ölég utján vette ki a vállomását, de enél is nagyobb felháborodást okozott az a bizonyos Hyde-parki eset, amelynek kapcsán két rendőrszűzvel erőszakoskodott rá egy fiatal lányt arra, hogy olyan dolgokat valljon be, amit nem cselekedett. Szerencsére Angliában oly erős a közvélemény hatalma, hogy a basáskodó angol rendőrszűzvel „esete” csaknem a kormány bukásával végződött.

A fentemlített rendőrségi visszaélés most arra késztetett néhány angol képviselőt, hogy a parlamentben interpelláljanak a rendőrségi bestialitások ellen s egyben javaslatot terjesszenek be arra vonatkozólag, hogy a jövőben a vallatásokat diktáfon mellett ejtsék meg, hogy bármikor és bárki ellenőrizhesse, hogyan bánták a rendőrségen, vallatása során, az illető vádlottakkal.

Az angol képviselők javaslata kétségtelesen korszerű és helyes ötlet. Minden technikai vívmánynak csak akkor van igazi értéke, ha az emberi jószág, becsületesség és boldogulás szolgálatában áll. A diktáfon mindezt csak a technikai előnyök kiaknázását segítette elő, most, ha az egyes hatalmi önjöngésükben önmagukról megelégedő közegek ellenőrzésére fog szolgálni, — ha egyelőre csak Angliában is — nagy szolgálatot fog tenni az egyetemes emberi haladásnak.

Ami az angol képviselő interpellációját és az igazságügyminiszternek erre adott megnyugtató válaszát illeti, mi csak annak megállapítására szorítkozhatunk, hogy Anglia rendkívül boldog ország lehet, ahol egy vádlottnak megkínzóítása parlamenti ügyé dagadhat és mint a Hyde-parki eset is, kormányválságot idézhet elő. A keleti országok még messze állanak attól, hogy ilyen „csökkéltségekkel” törődjenek. Az emberi méltóság tisztelete nem sorolható a keleti országok kormányzati érényei közé, sőt vannak olyan országok is, ahol az ezzel szemben tanúsított tiszteletlenség inkább érényszámba megy.

A felemelő példák azonban mégsem maradhatnak hatástalanul. Ha Angliában bevezetik a diktáfon alkalmazását a rendőrségi vallatásoknál, úgy a példán

okulva, minden civilizált állam igyekezni fog hasonló módon gálat szabni egyes brutális közegei visszaéléseinek. Bizonyos, hogy lesznek számosan, akik nem lesznek hívei az ilyen humanitásnak, mint ahogyan még ma is vannak olyan államok, ahol a botbüntetést nemes és célravezető eszköznek tartják a kriminálisok ellensúlyozására. Akik azonban így beszélnek, azok haza beszélnek. Azok tisztában vannak azzal, hogy élelétásuk

sokkal gyöngébb, emberi érzésük sokkal labilisabb, semmint tiszta módszerekkel lassanak bele az emberek, helyesebben a gonosztevők lelkiületébe és megértéssel viseltessenek minden iránt, ami emberi leg megérthető s a bünt is inkább a könyörület szemüvegén át nézzék és ama anatóle francei megállapítás megértéséhez mutassanak hajlamot, mely szerint a bün szerencsétlenség, elsősorban pedig a bünözö szerencsétlensége.

Nem adhatjuk fel a reményt, hogy a diktáfon mint rendőrségi segédeszköz, egykor minden civilizált állam judikatúrájába bevonul és lassan fölöslegessé is válik, mert nem fog akadni olyan magáról megelégedett kormányzat, amely szadista közegeket alkalmazzon, másrészt pedig az emberi lelkiismeret is lassanként meg fogja tagadni azt a középkort, melyből vadságait és bestialitáit átmentette.

Érdekes kulisszatitkok a kölcsöntárgyalások boszorkánykonyhájából

Párisban újabb nehézségek merültek fel a kölcsön perfektuálása útjában

A berlini megegyezés akadályai. Jorga leleplezései a népszövetségi támogatás kérdésében. Mi történt a novemberi londoni tárgyalások körül?

(Bucuresti-Bukarest, június 16. Az Uj Kelet tud.) A fővárosi lapok értesülése szerint a berlini kölcsöntárgyalások, mint az előre látható volt, fiaszkóval értek véget, miután Bratianu Vintila utasítására a román kiküldöttek visszautasították a németek feltételeit. A megegyezés legfőbb akadálya tudvalevőleg a német megszállócsapatok által 1916-ban kibocsátott Generala-bankjegyekért követelt kártérítés kérdése volt, amelyet Németország a maga részéről lezárt ügynek tekint, mert a Dawes-tervezetben megállapított hadi kártérítés minden más külön igény emelését kizárja. Annakidején,

1923-ban a német kormány felajánlotta 200 millió aranymárkát Romániának,

amikor a Dawes-tervezet még nem volt meg, Bratianu Vintila azonban ezt az ajánlatot visszautasította.

A másik igen komoly nehézség, mely a berlini tárgyalásoknál felmerült, a versaillesi békeszerződés 18-ik szakasza, amely tudvalevőleg jogot ad a volt szövetséges államoknak arra, hogy minden német eredetű vagyont zár alá vegyenek és likvidáljanak, tekintet nélkül arra, hogy mikor került az országba, még akkor is, ha ez a vagyon az illető állam valamely polgárának tulajdonában van. Ez az intézkedés, amelyet egyetlen állam sem alkalmazott, sőt egyes országok speciális megállapodások révén hatálytalanították is,

sulyosan érinti a román kereskedők érdekeit is, minthogy ennek értelmében a román kézben lévő német árukat bármikor lefoglalhatja és elveheti az állam.

Németország azt kívánja, hogy Románia is érvénytelenítse ezt a szakaszt, a mely a két ország közötti normális kereskedelmi kapcsolatok helyreállításának egyik legkomolyabb akadálya. Bratianu Vintila azonban ezen a ponton is intranzigens álláspontot foglalt el és így nagyon természetes volt, hogy a berlini tárgyalások nem vezethettek megegyezésre.

A kormányhoz közelálló körökből

nyert értesülései alapján a Cuvantul ma számra azt írja, hogy Bratianu Vintila megegyedéssel értesült a Poincaré kormány elhatározásáról, hogy most megvalósítja a frank stabilizációját. Ezzel kapcsolatban a miniszterelnök közvetlen környezete úgy tudja, hogy

a lej stabilizációjára vonatkozó dekretumot ugyanazon a napon fogják nyilvánosságra hozni, amikor a francia frank törvényes stabilizációja megtörténik,

a törvényes formalitásokat pedig utólag fogják elvégezni.

Ezzel az optimista felfogással szemben a Cuvantul egy magántáviratra hivatkozik, amely nagy feltűnést keltett Bukarest pénzügyi köreiből. A tegnapi távirat szerint Párisban is váratlanul nehézségek merültek fel a kölcsön ügyében.

Francia politikai és pénzügyi körök ugyanis azon a véleményen vannak, hogy új Londonban, mint Berlinben folytatni kell a tárgyalásokat, mielőtt a Banque de France-szal és a Blair-csoporttal megkötött egyezmények aláírására kerülne a sor.

Ugyátszik tehát, hogy a francia kormány és a francia jegybank Anglia és Németország közreműködése nélkül nem látja biztosítottak a lej stabilizációját és nem hajlandó részt vállalni abban a kockázatban, amelyet Bratianu Vintila azzal az elgondolással akar Franciaországra hárítani, hogy a lej stabilizációjáért vele együtt vállalja a felelősséget. Epen ezért nem valószínű, hogy Victor Antonescu és Oskar Kiriacescu, akik ma vagy holnap utaznak vissza Párisba, hamarabb alá tudják írni a kölcsön szerződéseket a jövő hét végénél.

A kedvezőtlen párisi hírekkel kapcsolatban Jorga professzor lapja, a Neamul Romunes

ismét szóba hozza a népszövetségi támogatás ügyét.

Jorga nyílt kérdést intéz a kormányhoz, amelytől felvilágosítást kér arra vonatkozólag, hogy fordult-e Románia a Népszövetséghez támogatásért és ha igen,

milyen választ kapott. Es ha nem történt ilyen lépés, miért nem történt meg egy olyan természetű kérdésben, ahol a Népszövetség véleménye nagy fontossággal bír. Ezekre a kérdésekre a Neamul Romanesc maga adja meg a választ, azzal a leleplezéssel, hogy a kormány igenis kapott a Népszövetségtől bizonyos ajánlatot, amelyet azonban nem vettek figyelembe. Annyi bizonyos, hogy Bratianu Vintila erre a kérdésre vonatkozólag eddig mindenféle felvilágosítást megtagadott és mindössze a Viitorul útján adott indirekt magyarázatot, amikor rámutatott arra, hogy Portugália is visszautasította a Népszövetség beavatkozását.

Különben a múlt év novemberében Barbu Stirbey herceg igen komoly kölcsöntárgyalásokat folytatott Londonba, amikor még eddig ismeretlen okokból a kormány Victor Antonescu útján különtárgyalásokat kezdett a párisi Blair-Dreyfuss konzorciummal, a nélkül, hogy erről Stirbey herceget kellő időben értesítették volna.

Arra a kérdésre, hogy ennek mi volt az oka, valamint arra, hogy miért nem vette igénybe Románia a Népszövetség támogatását, csak akkor fog pontos felvilágosítást kapni az ország közvéleménye, amikor a közvetlen tárgyalások révén megkötendő kölcsön összes feltételei nyilvánosságra jutnak.

Amerika az elmúlt hónapokban 5000 millió dollár aranyat exportált. Az európai pénzügyek rendezése és a sorozatos valutastabilizációk következtében megindult az amerikai arany export. Az amerikai statisztika szerint múlt év szeptember óta körülbelül 5000 millió dollár értékű aranyat exportáltak az Egyesült Államok, ami az amerikai viszonyokhoz képest is meglepően nagy összeg. Egvedül Angliába 118 millió dollár aranyat exportáltak. Az aranyexport az utóbbi időben sem mutat csökkenést, Anglia változatlanul importál. A legutóbbi napokban a londoni Midlandsbank számára újabb 10 millió dollár arany érkezett Európában.

Egy máramarosszigeti zsidó fiatalember magának vindikálja a süritett levegő-rendszerű új repülőgép feltalálását

Már két évvel ezelőtt elkészítette az új rendszerű repülőgép tervrajzát. Szabadalmi pört akar indítani találmánya elismeréséért

(Sighet-Máramarossziget, jun. 15. Az Új Kelet tud.) Az állandó lapjelentésekkel kapcsolatban, amelyek az Opper-féle rakétamotor találmányáról és újabban egy csehszlovákiai zsolnai illetőségű Lövy Róbert nevű zsidó mérnöknek az Opper-találmányt is felülmúló találmányáról számolnak be, szenzációsan foghatni egy máramarosszigeti zsidó fiatalembernek, Traubkatz Mayernek felszínre jutása. Ugyanis az Új Keletnek egyik legutóbbi számában megjelent hírével kapcsolatban, amelyben prágai tudósítás alapján Lövy zsolnai mérnöknek híressé vált találmányáról számoltunk be, Traubkatznak szigeti barátai, de budapesti és prágai mérnök ismerősei is megmozdították, hogy nyilvánosságra hozzák, hogy az Opper, illetőleg a Lövy-féle süritett levegőn alapuló találmányt

Traubkatz még két évvel ezelőtt teljesen kivihető formában lefejtette.

Az elmúlt napokban, amikor az Új Keletben az említett cikk megjelent, Traubkatz egyik barátja meglepetéssel olvasta, hogy a híres Lövy találmány tulajdonképpen min alapszik. A lappal a kezében elrohant Traubkatz barátjához, aki aztán szintén bizonyos keserűséggel konstatálhatta a tudósítás nyomán, hogy szerencsésebb már a szabadalmaztatás útján levő feltaláló kollégájának a találmánya csudálatos pontossággal

analog az ő két évvel előtti találmányával.

A feltaláló szerint, amíg a mai rendszerű repülőgépeknek ugyszólván három súlyos, a repülést meglehetősen akadályozó problémája van, az új szisztemájú repülőgép éppen azon alapul, hogy ama három súlyos problémát megoldja. Első ezek között a

helyben való felszállás

ami egy csapásra megoldandó a repülőgépnek játszón-könyvi le- és felszállást pörészék négyzetméternyi repülőter igénybevétele nélkül. Ezután az új szisztemájú második már megoldás stádiumába jutott problémája, hogy az új zsánerű gépeknél feleslegessé válik

a hatalmas és súlyos repülőszárny, amivel aztán elérhető a repülőgép alakjainak különböző formálása, és ezzel magától megoldódik a repülés harmadik problémája is, hogy a repülőgép akár az autót, vagy a vonatot teljes biztonsággal és kisebb-nagyobb formában átadható legyen a közönséges forgalomnak.

Nagy vonásokban ezek azok a problémák, amelyek az elmélet megmondására bírhatták arra vonatkozóan, hogy egy új használhatóbb típusú gépet konstruáljanak a repülés tökéletesebbé. Mindenesetre az adott és már fényesen megoldódott problémák mellett, úgy hisszük nem végeztünk fölösleges munkát, amikor az újajta és a rakétákon, illetőleg a süritett levegőn alapuló motorokat némiképp formában ismertetjük az érdeklődőkkel.

A fennvázolt három probléma abban a pillanatban nyert megoldást, amikor nyilvánvalóvá vált, hogy a fizikának az az elméleti tétele, mely szerint a csőben elcsúszó robbanó anyag két irányban hat: előre és hátra és ezt a gyakorlatban a már ismert természeti törvények utbaigazítása alapján alkalmazni és felhasználni lehet.

A szigeti Traubkatz ugyancsak ebből az elméleti tételből indult ki és hosszú évek fáradozása eredményeként, sajnos, máig még csak papírra fektethette találmányát mely a modern kívánalmaknak teljesen megfelel és azon alapszik, hogy a levegő a mai gépeknél is használatban levő propeller állandó körforgása következtében bejut egy üresszájú nagy medencébe, ahonnan aztán elcsúszódik egy négyszöglet, vagy egy téglalakat alkotó csőrendszerbe. Ezekből a csövekből jut be tulajdonképpen a süritésre szolgáló és a földre néző négy tárt száju csőbe, ahonnan a levegő immár süritett formában robbanásszerűen kiömlik, miközben a már kívánt reakciós erőt kifejti, vagyis a lefelé kirobbanó levegő éppen olyan erőt fejt ki felfelé, mint lefelé és ezzel a magasba emeli a ránehezedő terhet. Így magától értetődő, hogy szárnyakra nincs szükség, mert hiszen a süritett levegő a fennvázolt formában feleslegessé teszi őket.

Csak természetes, hogy az elmondottak után mindenki előtt érthetetlennek látszik, hogy a feltaláló addig, amíg mások is nem jelentkeztek analog találmányukkal miért nem jelentkezett.

Erre az önkénytelenül felvetődő kérdésre maga Traubkatz adja meg az igen lehangoló választ.

Az, hogy két évig miért hallgatam találmányommal igen indokolt — mondja Traubkatz. De az, hogy találmányom már két évvel ezelőtt le volt a mai formájában fektetve, bizonyíthatom barátommal és David Béla budapesti technikussal, akivel a rajzokat csináltattam meg intencióimnak megfelelően, végül egy Nagy Csaba nevű prágai mérnökkel is, aki hosszú időn keresztül tanulmányozta lefejtett találmányomat, amelyet helytállóan nyilvánított.

— Azok a körülmények, amelyek aztán a szó valódi értelmében mind-éddig meggátoltak, hogy a felfedésemmel a nyilvánosság elé lépjek a következők: Tökéletesítésre törekedtem különösen a propellert illetően. Ugyanis ki kell jelentenem, hogy az

én találmányommal és százszázalékosan hiszem a Lövy-nél is, a propeller a hatalmas levegőanyag gyűjtése céljából a géphez viszonyítva igen nagy. És éppen ez tartott vissza engem eddig, mert arra törekedtem, hogy kevés motorikus erővel aránylag kis propellerrel megfelelő szabályozás útján elérjem az óhajtott célt. Sajnos, anyagi viszonyaim mindaddig nem engedték meg, hogy megfelelő kísérletező eszközök birtokába juszak. Már pedig ezek hiányában a tökéletesítéssel holtpontra jutottam.

Sok évj fáradtságos munkám gyümölcseinek kell tekintenem fennvázolt találmányomat, amelyet most egy nálam szerencsésebb kollégám szabadalmaztatni óhajt, mint saját találmányát. En az utóbbit nem is

Elfogtak egy fiatal besurranó tolvajnt, akit az ország nagyobb rendőrségei hónapok óta köröznek

(Cluj-Kolozsvár, június 16. Az Új Kelet tud.) Sikerült fogást csinált tegnap éjszaka a kolozsvári rendőrség bünygyi osztálya. Feljelentés alapján Moholeanu Mosu detektívcsoporthoz az egyik Jorga uccai zugtejesarnokban leartóztatott Mantin Leontina hivatásos besurranó tolvajnt, aki — mint utóbb kiderült, — hónapok óta a legveszedelmesebb betöréseket és lopásokat követte el Kolozsváron.

(Olcsó vásár — rossz vásár)

Mintegy két nappal ezelőtt egy fiatal kopott rongyokba burkolt nő állított be az egyik főtéri ékszerüzletbe. Az üzlet tulajdonosát kereste s a segítők érdeklődésére kijelentette, hogy mással nem hajlandó tárgyalni. Szegényes ridiküljéből értékes gyűrűket, arany karpereceket és briliáns függőket szedgetett elő és lassanként az asztalra rakta őket.

— El szeretném adni ezeket az ékszereket, amelyeket nemrégien elhalt édesanyamtól örököltem, — mondotta bizonytalan hangon, miközben egy halotti bizonyítványt vett elő, mintegy igazolásul annak, amit mond. Majd tovább bizonyított:

— Szegény élesanyám azt mondta, hogy mindent csináljak az ékszerekkel, csak zálogházba ne vigyem őket, mert ott keveset adnak értük. Meg vagyok szorulva, tehát eladom őket. Tessék adni háromezer lejt és áll az alku.

Az ékszerész megnézte az ékszereket és megállapította, hogy azok hozzávetőleges számítás szerint is többet érnek 20 ezer lejnél. Az olcsó vásárosnak meg-hagyta, hogy jöjjön el holnap és akkor majd véglegesen nyelbeütik az üzletet. Miután a nő eltávozott, az ékszerész a rendőrségre sietett és a személyi adatok pontos körülírásával, feljelentést tett az ékszereladó lány ellen.

(A „Laptária” nyomorregénye)

Az ékszerész által tett bünyvádi feljelentés nyomán a rendőrség éjszaka razziát tartott, amelynek kapcsán meglátogatták a Jorga uccában funkcionáló ugynevezett „Laptária” is, amelynek a kárakában hónapok óta egyebet sem látni, mint bukaresti módra elkészített olajbászardát töltött palacsinta hulladékokat.

SELECT-MOZGÓ

Szenzációs premier
Francesca Bertini és Jean Angelo
Monte Carlo pusztulása
kiváló drámában.

Következő műsor **Szűzök vására**

vonhatom kétségbe, de ha van mód rá tiltakozni kívánok a legilletéke-sebb fórumoknál.

hogy a Lévy-féle szabadalmaztatást megakadályozzam.

Mert utóvégre nem hiszem, hogy a szabadalmaztatási nemzetközi jog nem intézkedne ilyen esetekben, illetőleg valami védelmet ne nyújtana azoknak is, akik egy tanulmányon éveket csupán azért szenteltek, hogy bizonyos tökéletesítéseket végezzenek rajta.

Traubkatz Mayernek fellépése bizonyára élénk érdeklődést fog kelteni a román illetékes szakkörökben és már az a tény, hogy egy román állampolgárról van szó, a hivatalos köröknek megmozdulását is kívánatosá teszi.

A gyengén világított tejesarnok egyik zugában a rendőrség emberei egy félig ittas állapotban lévő fiatal nőre bukkantak, akiről hamarosan megállapították, hogy azonos azzal a bizonyos ékszerársnővel, aki ellen a kolozsvári ékszerész feljelentést tett. A ravasz tolvaj-nő kezében lagadni próbált, később azonban bevallotta, hogy valóban „akad-tak elvértve eseten”, amelyeket azonban nyomorában követett el.

Igazoltatása után kiderült, hogy Mantin Leontinának hívják, hivatásos besurranó tolvajnt, akit hónapok óta köröz egy a kolozsvári rendőrség, mint Erdély számos rendőrségének bünygyi osztálya. A letartóztatott tolvajnt a rendőrségre szállították, a kéteshírű Laplariál pedig egy közérkölesi, mint közegészségügyi, valamint közbiztonsági szempontokból végeesen bezárták.

A bünygyi osztályon, keresztkérdések sulya alatt vallani kezdett Manciu Leontina. Beismerte, hogy néhány nappal ezelőtt feltörte Sinkovics Testvérek Fekéi ut 14. szám alatti lakását és onnan mintegy 15 ezer lej értékű ékszereműt lopott el. Közvetlenül a „sikerült akció” után meglátogatott távollétében egy Cion tea nevű egyetemi hallgatót akinek lakásából viszont ékszerek hián, egy hateret

Briliánsait

legjobban

H. Fenyő

óra- és ékszer-üzletében szerzi be Cluj, Plata Unirii 23.

Dus raktár a legmodernebb óra, ékszer és dísz tárgyokban, valamint ezüst és berndorfi alpacka-ézüst csövesekhez nagy választék. Szolid kiszolgálásért a cég régi jó hírneve teljes garanciát nyújt.

Hirdessen az Új Keletben

Pathe Freres Paris
Romániai ház alapítv. 1908-ban. Bucarest
Calea Victoriei 10
A cinematografista
Praktik értesítjük, hogy raktárunkban állandóan kaphatók a következő árak:
Cinematograf
„Pathe” készülék 1. gujabb mint.
Alkatrészek
és eredeti „Pathe” cserélhető darabok, valamint bármilyen márkájú alkatrészek.
Szenekek
legfinomabb és leggazdagabbak, bármilyen szisztemű lámpához, gyári áron.
Speciális műhely készülékek javítására. Leiktismeretes és pontos munka tekintetében egyedül Romániában, bármilyen márkára. Szállítás az egész ország területére.
Felhívjuk a cinematografisták figyelmét arra, hogy elárultó fiókjaink, raktáraink a mi alkatrészeinkre az egész országra nincsenek. — Utánzatoktól óvakodni kell

A MATILD-viz tisztítja a vért

Vasárnap, 17. lejes bundát...
Szorabát da vizsgálat folyt...
ben. a rendő...
több mint ny...
kezett különb...
A bünyvádi f...
nyilvánvalóan

Hárkerül

Az...
Budapest, ma...
női tanácsa...
pontról pont...
javaslatot. A...
bák azokat a...
is, akik szak...
és odahivalk...
szólni a jav...
folytatják a...
elnöki tanács...
párti képvis...
Politikai...
mény, hogy...
csönnel nagy...
el. Rövid idő...
ra, hogy 340...
rül a közga...
alá. Ez lehet...
desági élet...
megerősöde...
ben mindöss

A ma Indit

Budapest, ma...
mai ülésén...
tette a gyul...
ellenzék vihá...
ták meg. Ez...
fejtette, ho...
nyújtotta a...
desre azért...
megvédjék a...
törökvések...
jeszkedését...
vaslat biztos...
kormány in...
után a svéd...
ban a nagy...
valamit a j...
sődő zaj mi...
percére fel...
zék magata...
ellenzék kif...
létesítését...
a legszég...
és végül ki...
finansziális...
által törté...
— A magya...
tal kapcsol...
a svéd gyu...
az ugyneve...
van, Európ...
tet arra r...
megszereze...
nyulnak...
nyulnak...
tendővel...
met kormá...
ugyanabba...
magyar köt...
kölesönt aj...
nak, amivé...
póliumot.

A berlini...
rozottabb...
törökvést...
ott megihu...
Kreuger-es...
monopolisz...
vánta mos...

nyitkáló visszhangja lett volna, amely még labilisabb tette volna a kormány helyzetét.

A politikai jólinformáltságról ismert „Adeverul” egyébként legutóbbi számában foglalkozik a nyilvánossági jogok elvételének kérdésével és ugyanarra a meggyőződésre jut, mint amelyet Mihali polgármester nyilatkozatából lehet levonni. A lap teljes mértékben alkotmány és törvényellenesnek mi-

nősíti Anghelescu miniszter eljárását,

amely a liberális kormány legújabb trükkje volt, valamelyes cél elérése érdekében. A lap Románia presztizsére is káros hatásának minősíti Anghelescu miniszter eljárását, mert az ilyen jogfosztó rendelkezések tápot nyújtanak arra, hogy a külföld Romániát úgy kezelje, mint ahol a kisebbségek a legsúlyosabb terror alatt élnek.

Ahol a vámtiszt elkobozza a „chómece”-ot

Dr. Egon Zweig nyilatkozik Palesztina helyzetéről

(Cluj-Kolozsvár, június 16. Az Uj Kelet tud.) Tegnap Kolozsvárra érkezett Egon Zweig, a cionista világmozgás egyik kitűnő vezető embere, aki a Keren Kajemet jeruzsálemi főirodájánál töltött magas tisztséget. Dr. Zweig, aki aránylag még fiatal ember, Herzl Tivadar egyik első munkatársa volt és már a második cionista világkongresszuson mint delegátus vett részt. A történelmi nevezetességű Uganda-kongresszuson egyike volt ama négy nyugati delegátusnak, akik nemmel szavaztak az Ugandatorv ellen. Közvetlenül a világháború befejezése után megalapította a bécsi Palesztina-hivatalt, mely az első ilyenirányú intézménye volt a cionista szervezetnek. 1921-ben lépett a Keren Kajemet szolgálatába, ahol főként a biztosítási ágat foglalkozik, amely a Keren Kajemetnek egyik jelentős bevételi forrása.

Dr. Zweig nemrég utazott el Palesztinából és egyik legalaposabb ismerője az ottani viszonyoknak. Alkalmunk volt beszélgetni dr. Zweiggal, aki kérdéseinkre a következőképpen válaszolt a mai palesztinai viszonyokat:

— A legörvendetesebb jelenség, amiről beszámolhatok, az a hangulatváltozás, amely egy év leforgása alatt Palesztinában végbement. Még egy évvel ezelőtt még általános pesszimizmus uralta meg a lelkeket és a munkanélküliek hatalmas tömege az állandó nyugtalanság forrása volt, addig

ma ismét reménykedéssel tekint egész Palesztina a holnapra.

A gazdasági helyzet szemmel láthatólag konszolidálódik. Elutazásom előtt Rechobetban jártam és közvetlenül győződhettem meg az ültetvény-gazdálkodás nagyszerű fellendüléséről. Annak ellenére, hogy a hivatalosan támogatott bevándorlás szünetel.

Állandóan érkeznek újabb és újabb töképezések, akik földet vásárolnak és gazdálkodni kezdenek.

Ezek főleg keleti zsidók, akik Amerikán át, ahol anyagilag megerősödtek, jönnek

az országba.

— Az összes kolóniák ma már kizárólag zsidó munkásokat foglalkoztatnak, sőt az araboknál is számos zsidó munkás dolgozik.

Egyes szakmákat valóságos monopolizáltak a zsidó munkások, főleg az építészeti körében, mint például betonmunkát, cserepezést és kőfaragást. A zsidó munka és a zsidó munkás egyre nagyobb tért hódít. Olyan városokban, mint például Nablusz, ahol azelőtt sohasem lakolt zsidó, ma már sikerült számos zsidó munkásnak megvetnie a lábát. Transjordániában is számos zsidó munkás dolgozik. Az arabokhoz való viszonyunk megjavulása főleg a földrendéstől kezdve dotálódik, amikor az arabok látták, hogy a zsidók milyen testi-véri készséggel szítek segítségükre, de — és ez talán a fontosabb momentum —

látták azt is, hogy a zsidóknak a földrendés alkalmával semmi bajuk nem történt és ezt isteni jelnek tekintették.

— Ami a Keren Kajemet földpolitikáját illeti, — folytatta dr. Zweig — most újabb nagy földvásárlások előtt állunk, amennyiben átvesszük azon zsidó földvásárló társaságok földjeit, amelyek a beállott gazdasági változások folytán válságba jutottak és emiatt a földeket az a veszély fenyegeti, hogy ismét arab tulajdonba mennek át. Ezen új területek megszerzésével

a Keren Kajemet birtokállománya meg fogja haladni a 320 ezer duna-mot,

ami azt jelenti, hogy az összes zsidó birtokoknak több mint egyharmada lesz a Keren Kajemeté.

A héber nyelv és kultúra fejlődése iránt érdeklődünk dr. Zweignél.

— A héber kultúra az utolsó pár év alatt ugyiszólván teljesen magába olvasztotta már az új bevándorlókat. A nyilvános életben kizárólag héberül beszélnek és ami a legfigyelemreméltóbb, a

legtöbb angol tisztviselő is megtanult már héberül. Ez annál érdekesebb, mert társadalmilag alig van érintkezés az angol tisztviselőretek és a zsidó lakosság között.

— Az elmúlt peszach-ünnep alatt érdekes jelenetek voltak szemtanuja. Vonnattal utaztam Jeruzsálemből Egyiptomba és a határnál a szolgálatot teljesítő vámtiszt zsidó volt. Az egyik utas podgyászában a vámtiszt egy zsemlyét talált. A tiszt, aki addig a legudvariasabb hangon beszélt, egyszerre mérges lett és zengő héber nyelven alaposan összeszedta az utast: „Hogyan mer egy zsidó peszachkor chamecot hordani a kofferjében.” Ez a filippika az egész utazó közönséget nagy elégtétellel töltötte el.

— Mi a célja erdélyi látogatásának?

— Informálódni akarok az itteni cionista és gazdasági helyzetről. Mint tudja, én a Keren Kajemet biztosítási osztályát vezetem. A Keren Kajemet szoros összeköttetésben áll Európa egyik legnagyobb biztosító intézetével, amely a ne-

kí nyújtott erkölcsi támogatásért jelentős összegekkel járul hozzá a Keren Kajemet céljaihoz. A Keren Kajemet révén ennél a biztosító társaságnál külföldön már több mint kétmillió font (közel kétmilliárd lej) életbiztosítást kötöttek.

A biztosító társaság pedig több mint huszezer fontot adott eddig a Keren Kajemet céljaira

és több mint huszonezer fontot adott jelzáloghitelnek formájában. E huszonezer font segítségével építjük föl most Jeruzsálemben a cionista világszervezet hatalmas székházát, amely

a legszebb palotája lesz a fővárosnak.

Reehawja városrészen, közvetlenül a ratisboni kolostor mellett egy dombon épül a hatalmas székház, amely három szárnyból fog állani és összköltsége meg fogja haladni a harmincezer fontot. Az építést már a legközelebbi hetekben megkezdik.

Sunjatsen hamvait a Kina új fővárosává proklamált Nankingba szállítják

PEKING, június 16. A délkinai csapatok Pekingbe való bevonulása után a nagy kínai dráma végkifejlesztéséhez érkezett. Tudvalevő, hogy azokat az eszméket, amelyeknek jegyében a délkinai szabadságmozgalmak megindultak, Sunjatsen, a kínaiak legnagyobb és legmodernebb gondolkodója alkotta meg és hagyta örökségképpen népére. Sunjatsen hamvait annakidején Pekingben temették el és most, hogy a délkinai csapatok bevonultak az egykori kínai fővárosba, a délkinai kormány elhatározta, hogy a nagy kínai szabadsághős hamvait díszes szertartások közepette Nankingba szállíttatja. Ezzel a szertartással a délkinai kormány hivatalosan is jelezni akarja, hogy négyszáz év után Peking helyett Nankingot teszi meg a kínai birodalom fővárosává.

Uj egyházat követelnek az angol alsóházban

Ismét tárgyalták az imakönyv reformját. A canterbury érsek végighallgatta a tanácskozásokat

London, június 16. Tegnap ismét tárgyalták az alsóházban az új anglikán imakönyv problémáját. A tribünön megjelent a kanterburvi érsek, tizenkét érseklépcső és számos lord. Decemberben tudvalevőleg az új imakönyvet az alsóház nem fogadta el. Azóta számos egyházi gyűlést tartottak, ezeken megvitatták a háromszéves imakönyv szövegének megváltoztatásáról szóló kérdéseket.

A referens előadásában kihangsúlyozta, hogy az egyház által javasolt imakönyv szövegének megváltoztatásáról régiből, hanem még inkább hajlik a római egyház felé.

Egy konzervatív szónok követeli az anglikán egyháztól, hogy az imakönyv be az észak szellemé vonuljon be, ne pedig Rómának nehézkes, misztériumtól átitott vallási szellemé. A hívők protestánsizmusa — mondotta — évezredekkel régebb, mint maga a protestáns vallás. A protestáns szellem nem tűri, hogy a papok áldozzanak és nem tűri azt a hitet sem, amely szimbólumok, szobrok és képek tiszteletében nyilvánul.

Kenworthy az új imakönyv érdekében emelt szót. Az egyház szerinte szociális feladatok megoldását is kell hogy maga elé tűzze. Inkább foglalkozzanak az egyház tagjai és funkcioná-

riusai a pillanatnyi nyomor enyhítésével és fúgesszék fel az imakönyv megreformálásának nem túlságosan fontos problémáját.

Hayse szocialista erkölyvallást követel és pedig a mai középkori római egyház helyett új népegyházat.

Az alsóház egy ötnagy tagja azt a javaslatot teszi, hogy az alsóház fogadja el a vita nélkül az imakönyvet amit hozzáintak, az egyház püspökei favitottak ki korszerűen.

Egy fiatal, walesi képviselő, a szabadsághívő beszédében rámutatott, hogy keresztény vallás soha nem fejlődhetik a római katolikus felekezeti irányába. Szerinte az imakönyv visszafelföldést jelent és nem hajlandó elfogadni. Az alsóház ülése alatt a canterburgi érsek rendelkezése a westminsteri apátságban imákat mondottak, hogy ezzel is kedvezően befolyásolják az alsóház hangulatát.

— Ruth Elder filmsztár lesz. Párisból jelentik: Miss Ruth Elder, az ismert óceánrepülő ma ideérkezett. A sajtó képviselőinek adott nyilatkozata szerint a pilóta útna megy Görögországba és Kisázsia, Európából egyenesen Hollywoodba megy, ahol filmekben fog fellépni.

Figyelmeztetés

Vannak utánzatok, melyek a kávédaráló, Valódi Franck-hoz külsőleg a megtevésztésig hasonlítanak, minőségük azonban meg sem közelíti a Valódi Franck-ot. Ilyen utánzatok ellen úgy védekezhetünk, ha kizárólag

Valódi Franck
a kávédarálóval,
HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR-BUCURESTI-BRASOV.

E hó végén kiköltözöm
Áraim csak e hó végéig érvényesek!

Diszóbb bőröd	volt 4200 lei most Lei 3000
Lackvázon bőröd	2800 " " Lei 2100
Vászonkoffer széles bőrszeggellyel	2600 " " Lei 1980
Vászonkoffer keskeny bőrszeggellyel	1200 " " Lei 890
Aktatáska	600 " " Lei 480
Aktatáska aludl bőr	320 " " Lei 280
Vászon aktatáska	160 " " Lei 120

ridikül, oldaltárcs és aprópénztárcák minden elfogadható árban

Krebs János, Cluj, Regele Ferd. 77.

IRÓK Fenyő Fojtot

Az Ady-után egyes dogmatikátják azt, hogy rult le, mely u fellépéséig — csak epigonok

A napokban zembe, Pestről hasem hallott László. A cím mincegyenhan e néhány vers üde, harmatos, takoznak beu tökéletességéve ami fiatal ism mai fejlett tee is, megpejté.

Fenyő László mint nem egy tele van spont természetességgel. A sok különböző izu költészet termasként hatna nek, amelyek tisztaságával, szél magáért.

„Az uccau

az ünnepe nyüzsgésébe szünetet par Ejszakázó ez a napsütökör letten gyöngéd ha És ezzel a kedvesem és arcomat hajába, are s mondtam frissen szed láttam szer és szemem Akkor érem jónak lenni és éreztem: mert nincs

Alaphangja a verlainei ládásra való hétékel és mponálva a fia most kibomló gába. Fenyő ez az erénye nesség nagy és egyszerű, rezentánsa, katekertségtó

„Megsebesítják von suhanással. Akiik szere magasztalt meg kell

Milyen em den erőszak hypermoder „emberi” von nyilt homlo tető költésze néhány vers értéket felvo éveinek term zakeresztek

Székrek nál, gyomo feifajásnál. rosszulné ra 1 pohár zsef» keser kon szerzet Ferenc Józ minden jelle magában. K drogériákba

IRÓK ÉS IRÁSOK

Fenyő László Fojtott virágzás

Az Ady-utáni magyar lírai irodalom egyes dogmatikusai előszeretettel hangoztatják azt, hogy Adyval egy korszak zárult le, mely után, egy újabb nagy zseni fellépéséig — minél később persze, — csak epigonok kövekeznek.

A napokban egy verskötet került a kezembe. Pestről küldték, ismeretlen, sohasem hallott név áll a fedelén: Fenyő László. A címe: Fojtott virágzás. Harmincogynéhány vers van benne s mégis néhány vers egy egész világ: színes, üde, harmatos, mélység és magasság váltakoznak benne s a kifejezésnek olyan tökéletességével vannak megkomponálva, ami fiatal ismeretlen költőknél, még a mai fejlett technikai lehetőségek mellett is, megegyő.

Fenyő László költészete épügy modern, mint nem egyszerűen költészet. S mert tele van spontán és meleg érzésekkel, természetesen nemkülönböztetve minden szeszavot. A sok eszmélt virág után, amely különböző irányok révén előrástotta a költészet termőföldjét, valóban megváltás-ként hatnak ezek a nemes, igaz versek amelyek közül egyet, mint amelyik tisztaságával, üdeségével legjobban beszél magáért, ideiktatok:

Az uccan éreztem, hogy szűn vagyok.

*az ünnepeleltől kiöntött
nyitásgöcsben egy szűn, amely a többi
szűnrel párhuzamosan özőmött.
Éjszakázó arcomnak jól esett
ez a napsütől, felkesz valóság —
tükör lettem s mint lehetet a tükröt:
gyöngyed homállyal befutott a jószág.
És ezzel a jószággal elszaladtam
a kedvesemhez, hogy még frissen érje
és arcomat zártan belezörtam
hajába, arcába, szemébe
s mondtam dalgóga: jóérzéseim
frissen szedtem. — te fáradt, te árva —
látam szemében meglazul a fény
és szememig csuszlik: a hát!
Akkor éreztem, jónak lenni jó,
jónak lenni, tisztának és szegénynek
és éreztem: most a legjobb vagyok,
mert nincsen nárum tisztább és
szegényebb...*

Alaphangja e költészetnek kétségtelenül a verlaini lagyság, zeneiség és meghatódásra való hajlamosság. De mindig mértékkel és mindig artistikusan belekomponálva a fiatal költő, nyilván még csak most kibomló, erősen kollektív érzésvilágába. Fenyő László természetesen költő, ez az erénye, erőssége a természetellenesség nagy dívat-offenzívája után. Halk és egyszerű, tehát egy új nemzedék reprezentánsa, mely megcsömörlött a nyakatekertiségtől:

*„Megbeszélte szememen estli
lájok vonulnak, hűcsárnyu
suhánással, hullgatogom.
Akkor szeretnek, nem szeretnek,
magasztalnak, vagy kinevetnek:
meg kell nekik bocsájtanom.”*

Milyen emberi! Milyen távolálló minden erőszakoltságtól. Nem népies és nem hypermodern, csak emberi. És ez az „emberi” vonul végig Fenyő László egész nyílt homlokú, orgonabugásra emlékeztető költészetén, azon a harminc és egy-néhány versen, mely a böl, de nem sok értéket felvonultató magyar líra utolsó éveinek termései között a leg tisztább buzakereztek egyike. (s. l.)

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódlásoknál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral I pohár természetes »Ferenc Jó zsef« keserűvizet. A belorosi klinikán szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc Jó zsef víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Nobile vészjelekkel tudatta, hogy jégtömbjét összeroppanással fenyegeti a dühöngő vihar

A szél keletre hajtja a jégtömböt. Amundsen is utra kel

Kingsbay, június 16. A Braganza nevű hajó tegnap megérkezett Nordoslandba. A hajó utjának jelenleg szép idő kedvez. A Hobby nevű hajó jelenleg Wahlenberg-Bayban tartózkodik.

Mint Stockholmból jelentik, a finn kormány elhatározta, hogy egy Junkers-hidroplánt küld Nobileék megmentésére és legerősebb jégtörő hajóit is a mentőakciók szolgálatába boesájtja.

London, június 16. Az egyik tavrati ügynökség jelentése szerint az éjszaka folyamán Nobile tábornok vészjeleket adott le, amelyben tudatja, hogy

*az északi sarkon elementáris vihar
dühöng, amely a jégtömböt, amelyen
expedíciója tagjaival tartózkodik,
összeroppanással fenyegeti.*

A jégtömbön széles repedések és tavak kepződtek. Ezenfelül sürgősen eleséget és fegyvereket kért Nobile, mert expedícióját egyre jobban fenyegetik a jeges medvék támadásai. Nobile rádiósürgönye azzal a bejelentéssel végződik, hogy jégtömbjét a szél nagy gyorsasággal hajtja kelet felé.

Osló, jun. 16. A norvég lapok, köztük különösen a Bergenben megjelenő „Berges Tidende” foglalkozik a Nobile tábornok felkutatására indult expedíció elé tornyosuló nehézségekkel. A kiváló sarkkutató véleménye alapján a lap bemutatja az utóbbi 3 hét időjárásirajzát, amelyet a Berend szigeti és az Advent öbölben levő meteorológiai állomások jelentései alapján állítottak össze a Spitzbergák területére és a határos tengerrészekre vonatkozólag. Ebből kitűnik, hogy az időjárás rendkívül változékony volt Nobile expedíciójának eltűnése óta s nem volt két egymástutáni 24 órás időköz, amikor az időjárás olyan lett volna, mint az előző 24 órában. Az időjárás szélsősége a leereszkedő, majd ismét fölszálló köd, a sűrű felhőzet, a hirtelen jövő nagy hideg egyik napról a másikra váltakoztak s ez a körülmény az expedíció leginkább feltalálását nagyon megnehezítette. A Braganza és Hobby gőzösök mentési munkálatait szintén károsan befolyásolta a szélsőséges időjárás, amely a Citta di Milanonak egyenesen lehetetlenné tette a mentési akció kifejtését.

A lap szerint, ha a szélsőséges időjárás tovább tart, Magdalena s Penzo örnyagok hidroplánjai sem fogják gyors eredményt elérni, mert a lánghozzás a sarkkörön szélsőséges időjárás esetén rendkívül meg van nehezítve.

Alap annak a reményének ad kifejezést, hogy Malgreen svéd tanár és Nobile expedíciójának két alpesi katonáját névszerint Marianni és Zampit még a legkönyebbén föl fog lehetni találni. Ezek mint ismeretes, gyalog nekivágtak az iradatlan jégviszogatagnak s a Nord Cap felé tartanak, mely irányba a Braganza gőzös utban van.

Kingsbayba a tegnapi nap folyamán

sem érkezett hír az expedíciónak arról a csoportjáról, amelyet a léggömbbel továbbított a szél. Kingsbayból érkezett jelentés szerint Magdalena örnyag Vadsöben várja a kedvező időjárásfordulatot s akkor, amidőn ez bekövetkezik, azonnal startol a Spitzbergák felé.

Az orosz nagy jégtörőt utbaindítottak, fedélzetén repülőgéppel van szántalpakkal, ugyhogy minden terepen leszállást végezhet.

Az Advent-öböl legutolsó időjárásjelentése szerint a fagy engedett, az idő lanyhább s Kingsbayban ezért azt hiszik,

hogy a Braganza utja könnyebbé válik.

Osló, június 16. Amundsen kijelentette, hogy a nagy francia gépen holnap Bergenbe repül. Innen az ut következő állomása Tromsö, majd Kingsbay lesz. A repülőgépen élelmiszereket és felszerelési tárgyakat visznek magukkal. Amundsent a repülőúton Dietrichson-amerikai repülőhadnagy, a sarkvidék kitűnő ismerője is elkíséri.

Róma, június 16. Hivatalosan jelentik: A Citta di Milano közli, hogy a Braganza és a Hobby eljutottak az északi fokra és követik Nobile nyomait.

Diktafonnal akarnak védekezni Angliában a brutális rendőri kihallgatások ellen

London, június 16. Az alsóház mai ülésén rendkívül heves vita zajlott le az angol rendőrség visszaéléseivel kapcsolatban. Több képviselő interpellálta meg a belügyminisztert s a kormányt annak a törvényszéki tárgyalásnak a kapcsán, amelynek vádlottja a bírak előtt kijelentette, hogy a rendőrségen előbb wiskyvel berugatták, majd rávették, hogy berugott állapotban egy olyan nyilatkozatot írjon alá, amelynek nem tudja, hogy mi a tartalma. Az interpellációk valóságos konszternációt keltek a képviselők körében. Többen javasolták és követelték, hogy a

jövőben a vallatásokat diktafon mellett ejtsék meg, hogy bármikor és bárki ellenőrizhesse, hogyan bántak a rendőrségen valamelyik vádlottal, vallatása során.

Az interpellációkra a belügyminiszter azonnal válaszolt és kijelentette, hogy a Hyde Parki eset, amely két rendőrtévedése folytán valóságos tengeri kigyóvá vált, 8 millió fontjába került az államnak. A diktafonok bevezetésére vonatkozó javaslatot a miniszter tudomásul vette és megígérte, hogy a kérdést tanulmányozni fogja.

PANAMA **Hölgyeim!** **PANAMA**
megjött a panama, a p...
megjött a b...
Tarka panama nálam 250 L. darabja
Férfi és női kal-pokai 48 óra alatt
malok és alakitok a legújabb formák.
gyári árak!

CARMEN
KALAPÜZEM
PANAMA CLUJ CAL. VICTORIE 4. PANAMA

Olaszország résztvesz a Jugoszláviának nyújtandó kölcsönben. Rómából jelentik: Az Olaszország és Jugoszlávia közötti viszony javulására igen jellemző az olasz lapoknak az a hivatalos helyről nyert értesülése, hogy a Jugoszláviának nyújtandó külföldi kölcsönben Olaszország ugyanolyan arányban vesz részt, mint Franciaország, Anglia és Amerika. Az ügyről hivatalos jelentés még nem jelent meg, mert az olasz kormány a részvételt a nettunói szerződés rövid időn belüli ratifikációjához köti. Abban az esetben ha ezt a ratifikációt a belgrádi kormány, ígérete ellenére sem tudná keresztülvinni a szkupstinában, az olasz kormány is visszavonná a kölcsönhöz adott beleegyezését és régi politikai álláspontjára helyezkedne Jugoszláviával szemben.

Barátsági szerződés készül Anglia és Törökország között. Londonból jelentik: A londoni sajtó beavatott forrásból nyert értesülése szerint Anglia és Törökország között igen előrehaladott tárgyalások folytak egy barátsági és döntőbírói szerződés megkötésére. Ezeknek a tárgyalásoknak igen nagy jelentőségük van, mert sok tekintetben gátat vehetnek Szovjet-országnak keleti politikai terjeszkedésének. Törökország nemrég kötött szoros szövetséget Amanullah afgár uralkodóval, akinek országa stratégiai szempontból is igen fontos területen fekszik Anglia és Oroszország azzial birtokaj között.

Anglia számára tehát a Törökországgal kötött barátsági szerződés már ebből a szempontból is fontos. A tárgyalások a londoni lapok szerint eddig öt vontra terjedtek ki, melyeknek egyike már azért is nagyfontosságú, mert Anglia ennek alapján kizárólagossági jogot nyerne a törökországi petroleumkutatásokra. Ezzel szemben viszont angol részről nagy vasútépítési kölcsönt biztosítanak Törökországnak mely minden vasuti anyagát Angliától fogja beszerezni. A tárgyalások — hir szerint — rövid idő alatt be fognak fejeződni.

Hidressen az „Uj Kelet”-ben

FAGYAPOT

az elismert legjobb csomagolóanyag
24 minőségben, legolcsóbb áron szállítja AMIGO TESTVÉREK és TÁRSA
speciális fagyapotgyára Lugoj, Str. Unirii 10.

Clujon Calea Victoriei 61. szám alatt

bizományi raklárta tartó gyárunk képviselője:

Feuerstein Kálmán fakereskedő

További lepakatok: Arad, Braila, Bukarest, Craiova, Galati, Nagyvárad, Nagyszében, Ploesti és Timisoara.

Szemben a Magyar Színházzal
a volt „Ujvilág” vendéglő helyén **megnyílt**
„LIDO”
vendéglő és kerthelyiség
újjonnan átalakítva és berendezve, kitűnő konyhával és italokkal
„URSUS”
sörgyár Rt. Cluj - Monostor

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bansági zsidóság napilapja.
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
 Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Lengyelország nem lép be a kisantantba. Párisból jelentik: Zaleszki lengyel külügyminiszter, aki napok óta Párisban időzik, ahol hír szerint nagy jelentőségű tárgyalásokat folytat, tegnap a francia újságírók kérdésére határozottan kijelentette, hogy Lengyelországnak nem áll szándékában belépni a kisantantba. A kisantant ugyanis az egyes résztvevő államok érdekeit szolgálja — mondotta a lengyel miniszter — és megalakulása nem áll közvetlen kapcsolatban a békeszerződések intézkedéseivel. Lengyelország ténykedéseit viszont tisztán a béveszerződések intézkedéseire irányítja, de ezekhez az intézkedésekhez szigorúan tartja magát. Ez az utóbbi megjegyzés a lengyel-német határ megváltoztathatatlanságára vonatkozik, amelynek kérdése a Rajna-vidék esetleges kiűrtésével kapcsolatos, komoly aggodalmakat okoz Varsóban. Zaleszki szerint ugyan is a Rajna kiűrtésével szemben adott német garanciák csak a nyugatra vonatkozóak és nem a keletre is. Lengyelország viszont a rajnai garanciákhoz hasonló garanciákat szeretne a Visztula vidégre is. Lengyelországnak Szovjetországhoz való viszonyára vonatkozólag Zaleszki elmondta, hogy az normálisnak tekinthető bár politikai és gazdasági szempontból az állandó orosz gyanakvás miatt ennek a normális viszonynak fenntartása is bizonyos nehézségekbe ütközik.

Egy amerikai zsidó pénzesoport 25.000 dunam földet vásárolt a haifai öböl partján. Jeruzsálemből jelentik: A Palasztime Economic Corporation palesztinai képviselője Mohl és a Haifa Bay Development Company képviselői között szerződés jött létre. Ezerért a Felix Warburg és Bernhard Flexner által vezetett amerikai pénzesoport a Haifa Bay Company-től 25 ezer dunam földet vásárolt a Haifa öbölben abból a célból, hogy ezeken a területeken nagyarányú építkezéseket fogantasson. Bernhard Flexner az ügy véglegesítése érdekében Londonba fog utazni. Ez a hír az erdélyi zsidóság egy részét is érdekli, amennyiben a szerződés megkötése révén a »Cur Salome« társaság ügyei is teljesen szanáltaknak tekinthetők.

Breitbarth József a Korzó-moziban. Breitbarth József tegnap este megtartotta a Korzó-moziban erejét és azt az akarat-koncentrációt, amely valóban csodára képes. Breitbarth öt-hat vasrudat könnyű szerrrel hajlított be, azután nyolc ember új rudakat hajlítot a vasember nyakán. Később százába vette a vastag rudat és kétoldalt 12-mos emberek addig igyekeztek, amíg a vasember száján a hatalmas rud meggörbült. Láncot harapott, majd egy nagy vaskefére feküdt, mellére adtak két nagy követ és hatalmas kalapáccsal jászolták a hatalmas ember mellén kovácsosít. Breitbarth produkcióját a közönség tüntető táppsal honorálta. A vasember vasárnap este mérsékelt helyárok mellett fogja magát produkálni a Corsóban.

PENZSZEKRENYEK
 SZOLID, ELEGÁNS,
 OLCsó
 4000 LEJTŐL KEZDVE
 HEINRICH LEWENTRAUB
 GENE, BUCURESTI, CALA
 ROMANIA, BO
 KRYANATRA INGYEN ÁR-
 JEGYZÉKET KÜLDÖK.
 KERESÉK KÉPVISELŐKET AZ ORSZÁG MINDEN VÁROSÁBAN

Felhívás. Felhívom a kolozsvári Tarbut-gimnázium 922-923-ban IV. osztályt végzett növendékeit, hogy az ötéves találkozó végleges intézése végett, a helybeliek személyesen, a vidékiek levélileg velem érintkezésbe lépjenek legkésőbb folyó hó 20-ig. Schwartz Andor Cluj, Calea Reg. Ferdinand 114.

Orvosi hír. Dr. Vértes Oszkár v. egyetemi magántanár a napokban megnyitott marosvásárhelyi szanatórium szülészeti-nőgyógyászati osztályának vezetőfőorvosa magánrendelését Marosvásárhelyt Piata Reg. Ferdinand (volt Főter) 53. sz. alatt megkezdte.

A magyar pénzügyminiszter hettejesztette az új beruházási törvényjavaslatot. Budapestről jelentik: Budapest pénzügyminiszter ma beterjesztette az új beruházási törvényjavaslatot, mely szerint az állam a tanyai iskolákra 11, a tokaji szőlővidék fejlesztésére 2-2, a MÁV részére 13, a falusi kiskutakások céljaira 8, a mezőgazdasági termelés fokozására 7,1, kiskereskedelmi hitelre 1, kereskedelmi kikötőre 2,7, a földreformban részesültek állapotbeszerzésére 1 millió pengőt irányoz elő. Az összes beruházásokra 129 millió pengőt fordítanak melyben benne foglaltatik a népszoyetségi kölcsönből fenntartott többlet is.

333.947 Stundenkilometer. Am 23. April gelang es bekanntlich Ray Keech in Daytona Beach einen neuen Weltrekord mit 207,55 Meilen das sind 333.947 Kilometer per Stunde aufzustellen. Die Rekordversuche wurden auf dem sich ueber etwa 35 Kilometer erstrecken den Strand von Daytona Beach, der mit feinstem Meeresand bedeckt ist, gemacht. Diese Bodenbeschaffenheit stellt natuerlich die allergroesten Anforderungen an die Bereifung. woran Lockhart, der vor kurzem durch Gleiten seines Wagens todlich verunglueckte, glauben musste Ray Keech, der neue Weltrekordmann faehrt schmergerade wie der Strand erhaeuft, sein Wagen gleitet nicht, denn er faehrt stets nur mit Firestone-Pneus deren in den grossen Rennen erprobte Gleitschutzdecke die gresste Sicherheit fuer den Fahrer bietet.

Auch hierzulande hat am 2. Juni bei Targoviste anlaesslich des Konkurses ACR fuer den Geschwindigkeitsrekord im Rumaenien Herr Jonel Gitiika eine sehr bemerkenswerte Leistung vollbracht, indem er auf einem Bugattiwagen, welcher gleichfalls mit Firestone-Pneus versehen war, eine mittlere Stundengeschwindigkeit von 163 Km. trotz milderer Beschaffenheit der Strassen erzielte.

Biesad-fürdő nyitva június 1-től. Elsőrangú orvosi szaktekintélyektől ajánlja a gyomor, bél, gégé, húrtus megbetegedése, gyomorékély, vese stb. bajoknál. Ivókúra, meleg ásványvíz és szénsavas fürdők, hideg víz gyógy mód és inhalatórium. Strand-fürdő! Alföldi fürdőorvos. Diétáskonyha, olcsó árak. Prospektust küld a fürdőigazgatóság. Vasut, posta, távirda, helyben. Cím: Baile Bicsad, jud. Satmar.

Mégis perre kerül sor a kolozsvári Viata-nyomda ügyében. Néhány nappal ezelőtt részletesen ismertettük azt a harcot, amely a kolozsvári Viata-nyomda tulajdonjoga körül folyik hónapok óta a millenista vallási szekta amerikai központja, illetve annak elnöke, Rutherford newyorki polgármester és Sima Jacob között aki a vállalat tulajdonosaként szerepel. Az utolsó fázisa ennek az ügynek az volt, hogy a brooklyni központ svájci képviselője másfél millió lej végkielégítést helyezett kiállításba Simának, ha kilép a vállalat kötelekéből. A megegyezésre való kilátás következtében Sima június 20-ig leállította a nyomda üzemét s alkalmazottait elbocsátotta. A mai nap folyamán azonban váratlan fordulat következett be amennyiben dr. Pop Jonel ügyvéd tudomására hozta Simának, hogy Rutherfordtól értesítést kapott, melyben nem járul hozzá a svájci megbízott javaslatához, hanem le kívánja folytatni a nyomda visszaszer-

zése érdekében megindított pert. Erre a hírre a nyomda volt alkalmazottai akiknek munkabér fejében mintegy 120 ezer lej követelésük van, pert indítottak a vállalat ellen. Azt, hogy az új helyzet következtében sor kerül-e a nyomda üzembelvezésére, még nem lehet tudni.

Eljegyzés. Geréb Irén Cluj és Hegedüs Henrik Budapest jegyesek. (Mindegyikükön értesítés helyett).

Adakozás. N. N. jótékony célra 300 lejt helyezett le az Uj Kelet kiadóhivatalában. A pénzt rendeltetési helyére juttatták.

Okmányok beszerzését, címudakozókat és mindennemű megbízatást jótányosan elintéző »Prímus Tudakozódó Iroda« Cluj, Strada General Drăgălină No 50. Postai megkereséshez válaszbtélyeg mellékelendő.

A légiforgalom fejlődése Németországban. A német »Lufthansa«, a mely a légiforgalmat a németországi vonalakon lebonyolítja, kimutatóst közöli a május havi forgalmáról, hogy ezzel a légiforgalom nagyarányú fejlődését illusztrálja. A meglepően nagy számok csak a berlini állomás teljesítményét tartalmazzák. Menetrend szerint májusban 535 repülőgép indult, 1968 utassal, 35.000 kg csomaggal, 20.000 kg postával és 3500 kg újsággal. Berlinben érkezett 546 repülőgép 1802 utassal és megfelelő teher- és levélpostával. A repülőforgalom költségei megfelelnek a gyorsvonat elsőosztályának, úgyhogy Nyugat-Európában hosszabb utakra már általánosan a repülőgépet veszik igénybe. Szó van arról is, hogy Németországban a gyorsvonat első osztályát emiatt megszüntetik.

Bitte. Wir erbitten allen unsere Freunden und edle Gönner dass Sie un seren Vertreter, Hochwoblgeboren Herrn Aron Lichtenstein mit allen Möglichkeiten, und ihm in seiner Mission zu verhelfen. Die Leitung der Gewerbe Jeschiwa leled jud. Somoș.

Tizenöt év után jelentette fel gyilkosját egy gyulai asszony. Gyuláról jelentik: 1913-ban egy ismeretlen egyén meggyilkolta és kirabolta Ludvig Jakab gyulai földbirtokost. A gyulai Cséfalvi Péter gazdálkodóra terelődött, aki időközben Romániába szökött, ahol elfogták és a kiadatási eljárás során épen most akarták hazatoloncolni. Pár nappal ezelőtt a gyulai rendőrségre levél érkezett, amelyet özvegy Hegedüs Mihályné nevé asszony írt, amelyben bejelenti, hogy értesült Cséfalvi hazatéréséről és lelkiismerete nem tudja elviselni, hogy ártatlan kerüljön a bíróság elé. Épen ezért bevallja, hogy a rablógyilkosságot fia, Mózes követte el egy Igritz nevű barátjával, aki a háborúban esett el. A rendőrség előállította a levél alapján Hegedüs fiát, aki bevallotta, hogy tizenhét éves korában huszonnégy éves korszakkal együtt ölte meg Ludvigot, akit kiraboltak és vörös inget Cséfalvi tanyájára csempészték be. Hegedüs és fiát letartóztatták.

Megjelent a Mult és Jövő június havi száma. A szépen illusztrált zsidó szépirodalmi és művészeti havi folyóiratnak közöljük a tartalmát: Dr. Edelstein Bertalan budai íróbbi: Erec Jiszrael — Holder József héber verseiből: A Vaskötél — Mohácsi Jenő: Jesz szika — Cholnok László: Hogyan viszonylik a pénzhez a zsidó és hogyan a keresztény? — Dr. Fuchs Jenő: Camille Pissarió — Csermely Gyula: Az antagonisták — Tisbi Ilés: Apám — Dr. Seltmann Rezső: Gabriel de Granada Bar-Micvó ajándéka — Dr. Kunos Ignác: Józsuá Boszporuszi sírja — Peterdy Andor: Ósanvák — Iván Ede: Klein Miksa, egy zsidó művész regényes utja — Pap Zsidó: Istenem a csönd — Jehósua Manoach (Daganja): Gordon a hallgató — Unger Ferenc: Egy vörös zsidófia története — Dr. Katz Izsó: Héber-magyar nyelvösszehasonlítás — Tibor Dénes: erdélyi hírek — Tollhegyről — Zsidó humor — Krónika és Szemle — Közgazdaság stb. st. A példányokat 15.000 példányban küldi szét a Mult és Jövő romániai szerkesztősége Cluj, Str. Ion Măiorescu (volt Gyulai Pál-utca 12.)

A „DANUBIA“

Román Általános Biztosító R. T. TIMIȘOARA, Eld. Ferdinand 5.

örömmel jelenti be az üzletfeleinek, hogy eddig a következő biztosított-jainak fizette ki a hozományösszeget:

Spatar Valer Arad, 1456 sz. kötvény után	Lei 50.000
Schmidt Ilonka, Arad, 1456 sz. kötvény után	Lei 50.000
Szabó János, Dej, 2207 és 2208 sz. kötvényei után	Lei 50.000
Vlad Anton, Caransebeș, 2622 és 2623 sz. kötvényei után Lei 50.000	
Tatar Cornél, Jupaní, 1451 sz. kötvény után	Lei 50.000
Popovicu Minerva, Semleacu Mare 1462 sz. kötvény után Lei 50.000	
Lori David, Arad, 1492 és 1493 sz. kötvényei után	Lei 50.000
Ostereicher Eszter, Arad, 1497 és 1495 sz. kötv. után Lei 50.000	
Janto Ferenc, Bahutal Nou, 2576 sz. kötvény után	Lei 25.000
Osszesen Lei 425.000	

és ezeken kívül még 1928 június hó folyamán a következő kötvények kerülnek kifizetésre és pedig:

Sánior Dávid, Targu Mures, 2416 sz. kötvénye	Lei 25.000
Weisz Hers, Reghinu! Sásesc 2294 sz. kötvénye	Lei 25.000

és még mások kötvényei is, úgy, hogy a hó végéig társaságunk majdnem 1 millió lei hozományt fizet ki biztosítottjainak.

A haláleseti ágazatban a kifizetések év július havában veszik kezdetüket, mely körülményt a közönség szives tudomására fogjuk hozni.

Hower köszönetet mondott jelöltetéséért. Berlinből jelentik: A Wolff távirati iroda Cansas Cityből érkezett közlése szerint a republikánusok párt kongresszusa megkapta Hoover kereskedelmi miniszter levelét Ebben köszönetet mond a pártkongresszusnak a személye iránt megnyilvánult bizalomért s ígérte, hogy megválasztása esetén hi marad Coolidge elnök hagyományaihoz és minden erejével szolgálja fogja az amerikai polgár erkölcsi és anvagi boldogulásának előmozdítását.

Opel mérnök felbontotta szerződését a találmányát megvásárolt céggel. Berlinből jelentik: Opel mérnök, a rakétahajtó és a rakétakocsi feltalálója felbontotta szerződését, amelyet a Katzenstein céggel kötött, mely megvásárolta tőle a kizárólagossági jogot. A felbontás oka az, hogy a cég főnöke annak ellenére nyilatkozatot adott a gépről, hogy a legrészletesebb titoktartást fogadta. Opel most egy északnémet repülőgépgyárral kötött szerződést az első gép elkészítésére, mellyel Opel Berlin környékén július közepén fog startolni.

Mint halljuk a népszerű Fritz Dörge bank Wien, U/C Kärntner Strasse 43. legutóbb ismét tekintélyes nyerevényeket fizettek ki t. olvasóinknak. Az új sorsjátékhoz a sorsjegyek: 1/1 - 800, 1/2 - 400, 1/3 - 200 lej. Megbízásokat feltétlen biztos és diszkrét módon azonnal teljesít.

Autobusz-razzia Kolozsváron. A kolozsvári rendőrprefektúra forgalmi osztálya az egyre sürűbben előforduló autószerencsétlenségekre való tekintettel szigorú autóbuzszrazziát tartott, amely szomorú eredményekkel végződött. Megállapítást nyert, hogy hat olyan autóbuzs közlekedett, amelynek csak egy féka volt, egy autóbuzs pedig fék nélkül működött. A rendőrség a vizsgálatot a hibás autóbuzsok tulajdonosai ellen bevezette.

Telef

Férfi ha
 lan csak nem
 Női hang
 nak? De igen
 Férfi ha
 hetetlen.
 Női hang
 len?
 Férfi ha
 szony, higvie
 keseredett, za
 Női hang
 eri.
 Férfi ha
 meg nekem
 amellyel...
 Női hang
 tudok.
 Férfi ha
 Női hang
 a papától.
 Férfi ha
 kérjem a kez
 Női hang
 gáns, tőreker
 gyok-e a ma
 Férfi ha
 csak szegény
 Női hang
 hóm megen
 Férfi ha
 nem is látot
 Női hang
 s ez még jo
 Egy hónap n
 Férfi ha
 Női hang
 uram... Egy
 (Ezt mond
 lecsapta a k
 Férfi ha
 keveredtem!

Két hónap
 osztály, meg
 Mlle. He
 reggel lett
 Heléne:
 az élet! Ha
 hónappal ez
 mást! Szer
 Claude:
 Heléne:
 vallomást te
 Claude:
 lomást, kedv
 Heléne:
 magát telefo
 tem, azonna
 hangjába, m
 és mély!...
 ként jött.

Claude:
 Heléne:
 hogy nem s
 lázatosan ha
 tam, hogy l
 hoz, szöke
 Claude:
 Heléne:
 gánka, egy
 telefondrót
 Claude:
 Heléne:
 valószínűle
 lehetetlen.
 ga álmodik,
 harminchár
 tettem, hogy
 maga előt
 fürdő, mass
 ha a legkev
 Claude:
 Heléne:
 fodrászomn
 kévé varáz
 Claude:
 ram!.. Ha
 az ösztintes
 mivel nem
 is teszek es
 tam.
 Heléne:
 tessz?
 Claude:
 De azon a M
 bilárd házh
 gas, sem bá

Telefon-házasság

Férfi hang: (zavarban). — Talán csak nem a lánya...
 Női hang: — A kövér bankárnak? De igen uram.
 Férfi hang: (fuldokolva) — Lehetetlen.
 Női hang: — Miért volna lehetetlen?
 Férfi hang: (hadarva) — Kiszasszony, higgye meg, kétségbeesett elkeseredett zavart vagyok.
 Női hang: — Valóban nincs műéri.
 Férfi hang: — Hogyan bocsátja meg nekem ezt az udvariasságot, amellyel...
 Női hang: — Csak egy módot tudok.
 Férfi hang: — Mit csináljak?
 Női hang: — Kérje meg a kezem a papától.
 Férfi hang: — Hogy én... Megkérjem a kezét.
 Női hang: — Miért ne?... Elegáns, törekény szöke nő... Nem vagyok-e a maga megálmódott ideálja?
 Férfi hang: — Elfelejté, hogy csak szegény építész vagyok.
 Női hang: — Nem fontos! A milión megengedik a választást.
 Férfi hang: — Hiszen még soha nem is látott!
 Női hang: — Megéreztem magát s ez még jobb: Tehát rendben van. Egy hónap múlva jöjjen el papához.
 Férfi hang: — De kiszasszony...
 Női hang: — Nincs semmi »de«, uram... Egy hónap múlva várom.
 (Ezt mondva Babonin kiszasszony lecsapta a kagylót).
 Férfi hang: — Micsoda kalandba keveredtem!

Két hónappal később, fényes lakosztály, meghitt környezet.
 Mlle Heléne Babonin aznap reggel lett Claude Latour felesége.
 Heléne: — Valóban mulatságos az élet! Ha meggondolom, hogy két hónappal ezelőtt még nem láttuk egymást! Szeret Claude?
 Claude: — Hogy szeretem-e!
 Heléne: — Nos, ha így van, egy vallomást teszek.
 Claude: (nyugtalanul) Milyen vallomást, kedvesem?
 Heléne: — Azon a napon, mikor magát telefonon keresztül megismertem, azonnal beleszerettem a maga hangjába, mely olyan meleg, simogató és mély!... Valóságos villámcsapásként jött.
 Claude: — És akkor?
 Heléne: — Akkor elhatároztam, hogy nem szabadul meg tőlem s gyalázatosan hazudtam, mikor azt mondtam, hogy hasonlóan álmai asszonyához, szöke és törekény vagyok.
 Claude: — Mégis...
 Heléne: Mikor ezt mondtam magánka, egy kis barna, kövér nő volt a telefondrót másik végén.
 Claude: — Lehetetlen.
 Heléne: — Az igazság sokszor valószínűtlen. De én megkísérleltem a lehetetlent, hogy az legyek, akiről maga álmodik. Egy hónapot kértem. És harminchárom nap alatt mindent megtettem, hogy úgy jelenhessek meg maga előtt, amilyennek elképzel. Gőzfürdő, masszáz, tea, kétszersült, soha a lekevesebb bifstek sem.
 Claude: — Szegény kicsikém.
 Heléne: — Ami a hajamat illeti, a fodrászomnak egy órába került szőlkévé varázsolni!
 Claude: — Kedves kis madaram!.. Ha tudtam volna!.. De mivel az őszinteség őszinteséget követel s mivel nemsokára ugyanis megtudná, én is teszek egy vallomást. Én is hazudtam.
 Heléne: — Nem diplomás építész?
 Claude: — Nem erről van szó. De azon a napon, amikor magának írtam a M. Maurice-térre, a Gambillard házból, nem voltam sem magas, sem barna, sem kövér. Inkább

középtermű, olyan száraz, mint a hering, a hajam szöke, mint a buza-kalász, szakálás, mint egy utászkatona s nem hordtam még monoklit.
 Heléne: — Tréfál!
 Claude: — Egyáltalán nem!... De abban az édes reményben, hogy úgy jobban megnyerem a tetszését, átváltoztattam magam. Hogy megvalósítsam a maga rólam alkotott képét. Egy hónapig szörnyű életet folytattam. Korán fekiüdtem, későn keltem, ki se dugtam az orromat s mindennap tizenkétliter sört ittam meg. Mindezt azért, hogy meghizzam.
 Heléne: (meghatottan) — Szegény.
 Claude: — Husz napj kúra után rájöttem, nagy boldogan, hogy nem férek be a ruháimba... Akkor elmen-

tem a fodrászhoz és az orthopedhez, akinek sikerült hat és fél centivel megnyújtani az alakomat.
 Heléne: — Elragadó, hősies! (Csend)
 Claude: — Mire gondok szerelmem?
 Heléne: — Azt gondolom... azt hiszem, magának nagyon kedves, nagyon elragadónak kellett lennie.
 Claude: — Ezek volt a nők véleménye is.
 Heléne: — Ezeknek a nőknek volt izlésük.
 Claude: — Komolyan beszélsz, kedvesem? — Ha ez bizonyos, valóban bizonyos, megkérném...
 Heléne: — Noó?
 Claude: — Engedje meg, hogy ki vegyem a műsarkaimat, irtózatossan ké-

nyelmennek.
 (Kiveszi a műsarkót. Ujabb csend).
 Heléne: — Mire gondolsz, kis uram?
 Claude: — Azt gondolom... azt hiszem, hogy az a kis barna, molett nő nagyon kedves lehetett.
 Heléne: — Ez volt a fiatalemberek véleménye is.
 Claude: — Meg vagyok győződve, ha ismertem volna magát, akkor ugyan-ezen a véleményem lettem volna.
 Heléne (boldogan): — Igazán? Igaz?... Oh, ha biztosan tudtam volna...
 Claude: — Mit akarsz csinálni, egyetlenem?
 Heléne: — Felhozatok egy bifsteket!

Anghelescu miniszter határozott utasítására és nem rendeletek félremagyarázása miatt vették el a kisebbségi iskolák nyilvánossági jogát

Mihali Tivadar polgármester nyilatkozata bukaresti politikai impresszióiról. A belügyminisztérium kisebb módosításokkal approbálni fogja Kolozsvár város költségvetését

(Cluj-Kolozsvár, június 16. Az Uj Kelet tud.) Kolozsvár városának régen húzódo problémája a költségvetés kérdése, amelyet, mint ismeretes, felküldtek Bukarestbe a belügyminisztériumhoz aprobáltatás végett. Az Uj Kelet többször beszámolt azokról a fázisokról, amelyekben a költségvetés ügye keresztülment és, mint jelentették, annak aprobálása ele a belügyminisztérium különböző cimeken akadályokat gördített.

Mihali Tivadar polgármester a városi tanács megbízásából néhány nappal ezelőtt Bukarestbe utazott, a költségvetés ügyének rendezése végett. A polgármester szombaton délelőtt érkezett vissza Kolozsvárra és fogadta az Uj Kelet munkatársait, akinek bukaresti utjáról az alábiakat mondotta:

— Hosszas utánjárás után megint interveniáltam a belügyminisztériumnál a városi költségvetés aprobálása érdekében.

Sikerült keresztülvinnem, hogy Kolozsvár város 1928 évi költségvetését a lehető legrövidebb időn belül hagyják jóvá.

"PRIETENII MAREI"

(A tenger barátai) — Turisztikai hivatal

Nyári tábor a tengerparton
TECHIRGHIOL-ÉFORIE-nál

Nyitva a folyó évből július 1-étől szeptember 1-ig két egyenként 30 napos sorozatban. Modernül, kitűnően felszerelve áll rendelkezésére minden kül- és belvidi érdeklődőnek.

Tengeri fürdő. Iszapfürdő. Speciális fürdők.
Tiszta és ragálymentes medencék. "Canadian" típusú sátrak duplafüvel, 2 illetőleg négy személyre, elektromos világítással és minden elképzelhető komforttal ellátva.

Teljesen újjászervezett konyha. Kitűnő szakács.
Elsőrangú ételek naponként ötszöri étkezéssel.
Ivóvíz. Büffé. Bazár. Állandó orvosi inspekción.
Testedző gyakorlatok a I. N. E. F. abszolvensinek vezetésével. Sportpályák és sportfelszerelések.

Mozi. Radio. Kirándulások. Különböző szórakozások.

Mindössze 185 vagy 200 lejért naponta, mindenki eltölthet egy hónapot a tengeren, kurátvchét és gyönyörű közhetek a legmegkapóbb természeti szépségekben, ha résztvesz az O. C. T. táborában a legjobb és legelőnyösebb feltételek mellett.

A beiratkozások az O. C. T. székhelyén, 9 órától 12-ig, délután 3-tól 4-ig, a Str. Scárta-tescu 49 szám alatt Bucarestben eszközölhetők.

A lány és fiú-kolák részére speciális sorozatok július és augusztusban.

A tábort hivatalosan elismerte és ajánlotta a közoktatásügyi minisztérium 21187/928 és a belügyminisztérium 8840/928 sz. rendeleteivel.

Kérjen információkat és prospektust az O. C. T. irodájától.

sokkal fog megtörténni.
 — Bukaresti tartózkodásom folyamán kedvező ígéretek kaptam arra vonatkozólag is, hogy az agrárreform alkalmával

Kolozsvár városa részére kisajátított belső és külső telkeket, amelyeket időközben az állam vett tulajdonába, vissza fogják adni a városnak.

Igy többek között szobakerül és mintegy ezer holdat kivéve Hója erdő ügye is, a melynek elvetelével a városi tanács, illetve a város jelentős jövedelmektől esett el.

A beszélgetés kapcsán a politikai élet legaktuálisabb kérdéseire térünk át. Mihali polgármester, aki majdnem egy heten keresztül különféle különböző minisztériumoknál, egész közeli kontaktusba került azokkal a helyekkel, ahonnan az ország belpolitikai életét mozgalták és irányították. A kormány hangulata iránt érdeklődünk. A polgármester bizonyos mértékben kormánypárti szemszögből tekint a dolgokat s így adja meg a választ, amelyek nem egy kormánypárti politikus szájából hangzottak már el:

— A kormány tagjaival lefolytatott beszélgetésem kapcsán, — mondotta Mihali polgármester, — arra a meggyőződésre jutottam, hogy

a liberális kormány a kisebbségekkel szemben ezután feltétlenül konzervatívabb magatartást fog tanúsítani.

A legilletékesebbek azt állítják ugyan, hogy eddig is a megértés eszközeivel kezelték Románia kisebbségeit.

— Anghelescu közoktatásügyi miniszter legújabb iskolabezárási rendeletözüne is a kisebbségekkel szemben tanúsított magatartását tükrözi vissza? — próbáljuk ellenvetni a polgármester kedvező állítását.

— Tagadhatatlan, — válaszolta a polgármester, — hogy Anghelescu miniszter nyilvánossági jog megfosztási áltakja Bukarestben is nagy feltűnést kellett Határozottan állíthatom, hogy

a rendeletek visszavonása nem a közoktatásügyi miniszter iniciatívájából történt, hanem azokra a pressziókra, amelyeket a kormány egyes tagjai gyakoroltak a közoktatásügyi miniszterre.

Eddig tart az iskolakérdéssel kapcsolatos nyilatkozat, amely ha nem is hivatalos, de mindenesetre jellemző, mert olyan ember mondotta el, aki napokig töltött Bukarest legelrejtettebb politikai dzsungeljeiben. Nyilvánvaló, hogy a kisebbségi iskolák vezetőinek első feltévése alaposnak bizonyult. Közvetlenül az erdélyi magyar-, zsidó és nemetnyelvű iskolák nyilvánossági jogainak elvétele után ugyanis a bókézi Anghelescu miniszter rendre visszavonta a kisebbségi jogokat a lehető legsúlyosabban sértő rendelkezéseit. Ugyanakkor nyilatkozatokat tett közzé a kormánysajtóban, rámutatva arra, hogy távolállott tőle a nyilvánossági jogok megfosztásának intenciója és mindössze csak bizonyos konfidenciális rendeletek téves értelmezéséről lehet szó.

Bukarestben azonban ma már mindenki tudja, hogy

a jogfosztó rendeleteket igenis, Anghelescu miniszter adta ki

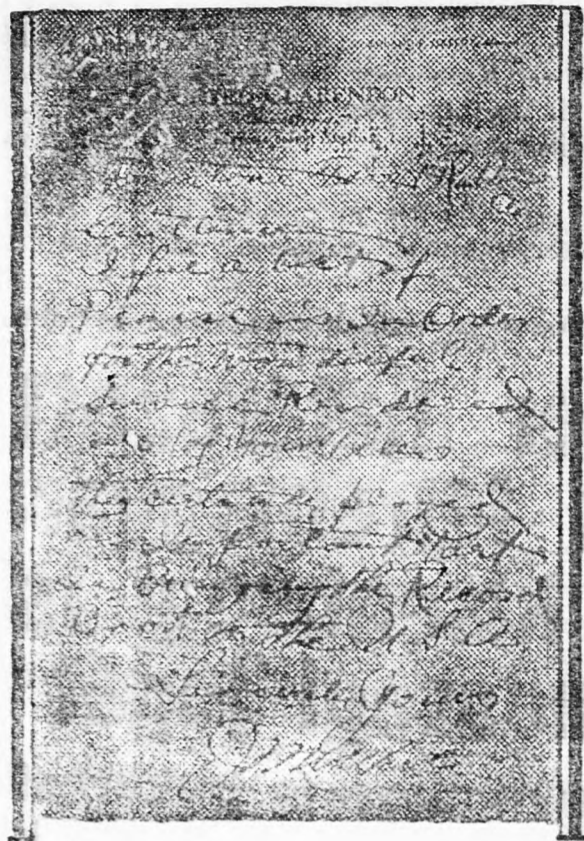
és amennyiben azokat idejében vissza nem vonta volna, magától a kormánypárt részéről megnyilvánuló presszió nyomán, ugy minden bizonynyal olyan bot-

Árban, újdonságokban
minőségben utolérhetetlen az

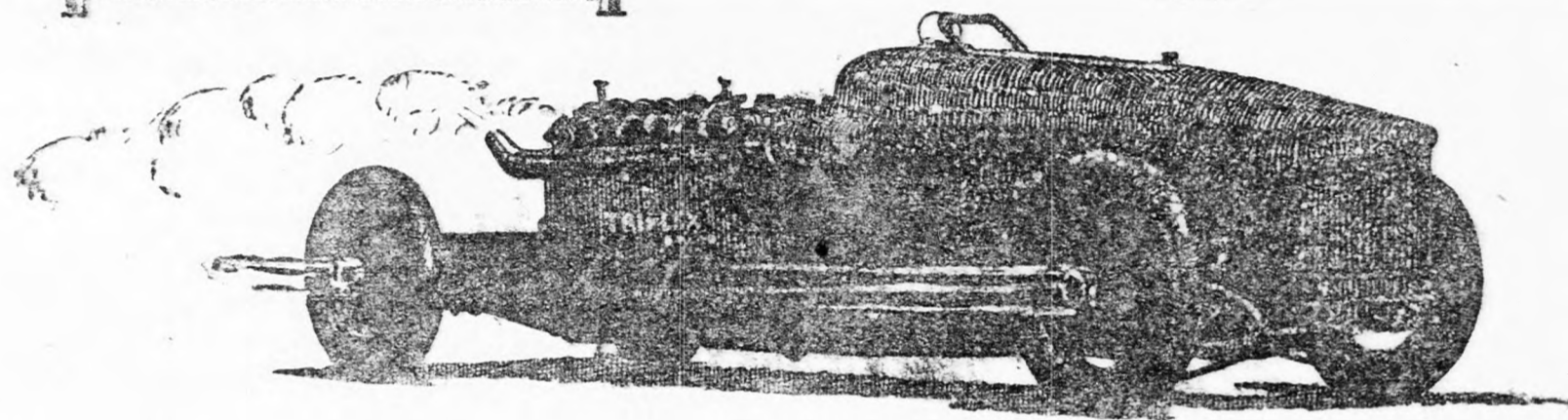
"IDEAL" nőikalapszalom
C. Reg. Ferd. 8.

férfi és női lap formák, alakítások, szalma átvarrások 48 óra alatt a legújabb divat szerint, gyári árban készülnek. **Eredeti Banco és Panama modellek**

A Firestone autókerek ragyogó módon segítenek az autó-világrekordok felállításában.

Ray
Keech

Az amerikai Ray Keech egy 36 cilinderes Triplex kocsival, amely FIRESTONE „Gum Dipped“ kerékekkel volt felszerelve, a folyó év április 22-én Daytona Beach-ben (Florida) megjavította a gyorsasági világrekordot, amennyiben átlag 333 kilométert futott óránként az angol Malcolm Campbell régi 330 kilométeres rekordjával szemben.

Frank Lochart, egy másik amerikai autóvezető-bajnok három nappal később megkísérelte egy hatalmas Stutz géppel megjavítani Keech rekordját. Ezuttal azonban — sajnos nem volt gépe — mint előbbi győzelmeikor **Firestone** kerékekkel felszerelve és gummidefect folytán halálos baleset érte.

Nálunk az országban június 2-án Târgoviște mellett az A. C. R.-nek a román gyorsasági rekord megállapítása végett rendezett versenye alkalmával Ionel Ghica ur szenzációs teljesítménnyel 163 kilométert futott átlag óránként egy ugyancsak FIRESTONE „Gum Dipped“ kerékekkel ellátott Bugatti géppel.

Ezek a sikerek természetesen a vezetők bátorságának és a legfőkétebb motorok vezetésében való jártasságának köszönhetőek, nem kevésbé azonban a FIRESTONE kerékek kiváló minőségének is, amelyek rendkívüli ellenállást fejtenek ki az ilyen hatalmas sebességeknél.

A
Firestone

„Gum Dipped autókerek saját módszer szerint vannak tudományosan megalkotva, úgy hogy garantálják az egész világnak a

biztonságot, kényelmet és tartósságot!

Firestone

**Ez az a márka,
amelyikben megbizhat!**

Romániai vezérképviselő: ADOLF HADRASKI, Bukaresti, Strada General Berthelot No 16.

(Bucuresti-
Kelet tudósít
életbelépő új
külön intézké
árak szállítás
kivisnek. A
vezményes di
csak a tényle
után élvezik,
des fuvardíja
lönbözetet ut

Már a fel
fuvardíjakat
tekben:

1. A szára
nemzetközi f
után.

2. A galaci
trációjához c

3. A galac
fűrészaruk u

Junius 23-

sült Bankkal
csődbejutott

dasági és Jel
ismeretes, j

meg a bírósá
nek határide

700 hitelezője
azonban eddi

követelésüket
őött szakértő

a bank vag
összes száml

kedvező becs
lej, míg a pa

lyenformán
zálekos kvót

tárcájában ta
dubióz és ig

vehették fel
tömeggondno

kielégített b
visszatérítési

megjavítani.
tésekre és

első részletén
berben kerül

Körper igt
Bega-malom

lentik: Gazo
traktálás tár

temesvári B
áll és ezzel k

vállalat kon
tója, aki a

ségének is a
Körper igaz

DEVIZA

Zürich . . .
New York . . .
London . . .
Párizs . . .
Milano . . .
Prága . . .
Budapest . . .
Belgrad . . .
Bukares . . .
Var.ó . . .
Becs . . .
Berlin . . .

Közgazdaság

Az exportárak kedvezményes vasuti tarifájának alkalmazása

Bizonyos szállítmányoknál csak utólag adja meg a CFR az exportkedvezményt

(Bucuresti-Bukarest, június 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A július elsején életbelépő új vasuti tarifa tudvalevőleg külön intézkedéseket tartalmaz az olyan áruk szállítására, amelyeket az országból kivisznek. A speciális exporttarifa kedvezményes díjtételeit azonban egyes áruk csak a tényleges exportálás megtörténte után élvezik, vagyis a feladásnál a rendes fuvardíjakat kell kifizetni és a különbözetet utólag téríti meg a CFR.

Már a feladóállomáson a redukált fuvardíjakat kell fizetni a következő esetekben:

1. A szárazföldi határállomásokon át nemzetközi fuvarlevéllel exportált áruk után.
2. A galaci és brailai dokkok adminisztrációjához címzett áruk után.
3. A galaci új bazen részére feladott fűrészárak után.

Június 23-ig kell bejelenteni az Egyesült Bankkal szembeni követeléseket. A csődbejutott kolozsvári Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. ügyében, mint ismeretes, június 23-ikában állapította meg a bíróság a követelések bejelentésének határidejét. Az intézetnek körülbelül 700 hitelezője és betétese van, akik közül azonban eddig alig 230-an jelentették be követelésüket. A törvényszék által kiküldött szakértőbizottság egyébként befejezte a bank vagyonának leltározását. Az összes számbajelölt aktívák összege kedvező becslés mellett mintegy 30 millió lej, míg a passzívák 105 millióra rúgnak. Ilyenformán tehát a betétesek 25-30 százalékos kvótára számíthatnak. A bank tárcájában talált váltók legnagyobb része dubióz és így ezeket a szakértők nem vehették fel a vagyonba. Ehelyett a csődtömegmondok az intézet által előzetesen kielégített bankhitelezők ellen indított visszatérítési perek révén akarja a kvótát megjavítani. Frtcsülésünk szerint a betétesekre és más hitelezőkre eső kvóta első részletének folyósítására szeptemberben kerülhet sor.

Körper igazgató megváltik a temesvári Bega-malom vezetésétől? Temesvárról jelentik: Gazdasági körökben élénk pertraktálás tárgyát képezi az a hír, hogy a temesvári Bega-malom átszervezés előtt áll és ezzel kapcsolatban Körper Mór, a vállalat koncepciózus ügyvezető igazgatója, aki a Bánáti Nagymalmok Szövetségének is alelnöke, megváltik állásától. Körper igazgató távozásával, ha a hír

4. A konstancai kikötőbe feladott összes szállítmányok után.

5. A kombinált fogalomban exportált áruk után, ha az valamely tenger- vagy folyambajózási társaság útján történik.

6. A petróleumtermékek után, amelyeket Medeea, Palas, Konstanca kikötő, Giurgiu kikötő és Oltenitza kikötő exportállomásokon keresztül visznek ki az országból.

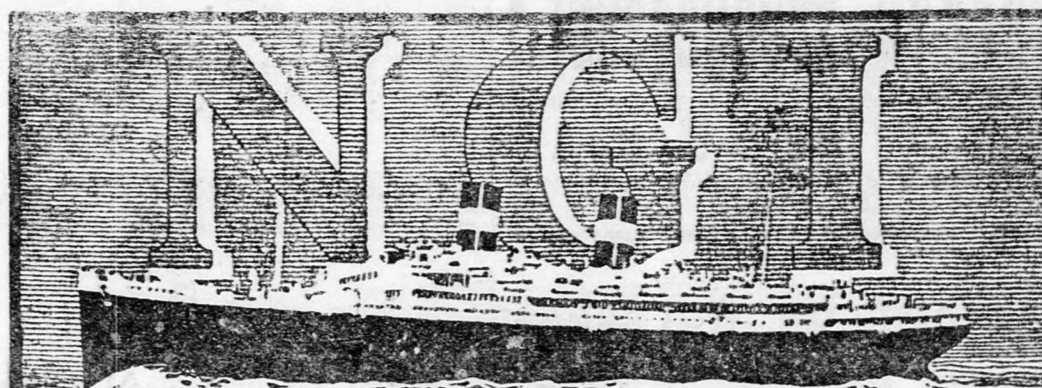
Minden más esetben, a reexportálás esetében is, az olyan exportálás után, amelyek kedvezményes tarifa alá esnek, a rendes fuvardíjat kell kifizetni és a különbözetet az eredeti vámokmányok és a fuvarlevelek bemutatása ellenében téríti meg a vasut. Reexportálás esetén a fenti okmányokon kívül mellékelni kell a feladóállomástól a reexportálási állomásig szóló fuvarlevelet és annak duplikátját is.

megfelel a valóságnak, komoly, nagy veszteség fogja érni a Bánát gazdasági életét, de elsősorban a Bega-malmot, amely az ő céltudatos munkája révén emelkedett vezetőpozícióba az ország malomiparában.

Francia kölcsönajánlatot kapott a CFR súlyos feltételekkel. Bukarestből jelentik: Dumitriu közlekedésügyi miniszter, akinek visszaérkezését június 15-ére várták, csak július 25-én fog Bukarestbe hazatérni. A miniszter útjának meghosszabbítása szorosan összefügg egy, a CFR részére, a nagy kölcsöntől függetlenül felveendő külön kölcsön ügyével. Beavatott forrásból nyert információk szerint ugyanis egy francia konzorcium ajánlatot tett az illetékes faktoroknak, hogy a CFR részére husz-huszonöt millió dollárnyi kölcsönt folyósít. Ezzel szemben ellenszolgáltatásul kiköti magának, hogy a CFR mindenféle építkezési, üzemi, gép, olaj és más egyéb szükségleti anyagokat ezen konzorcium útján szerezhesse be.

Szalma- és panama-férfikalapokat legszebben tisztít Fehér Str. Memorandului (volt Unio-ucca) 21.

Hidressen az „Uj Kelet”-ben

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

GENOVA

Dél Amerika felé:

A Világ leggyorsabb és legnagyobb gőzöseivel

AUGUSTUS

33.000 tonnás

Indul Génából 1928 június hó 12-én
Érkezik Buenos Airesbe 1928 július hó 26-án

DUILIO

24.000 tonnás

Indul Génából 1928 aug hó 30-án
Érkezik Buenos Airesbe 1928 szeptember hó 13-án.

GIULIO CESARE

27.000 tonnás

Indul Génából 1928 szept, hó 19-én
Érkezik Buenos Airesbe 1928 október hó 4-én

A hajóut csak 14 napig tart.

A III. osztály 2, 4 és 6 személyes kabinokkal van ellátva.

Utazási költség Romániából New-Yorkba az összes visumokkal együtt csak Dollar 100.

Egyenes vonal Kuba, Mexico, Peru, Cille, Ausztrália felé.

A vasuti ut a kikötőig kizárólag gyorsvonaton történik és csak 40 óráig tart.

Minden felvilágosítást díjmentesen szolgálunk:

GATTORNO S. A. R. TIMIȘOARA Str. BONNAZ 20.

Észak Amerika felé:

A modern felszerelésű luxus gőzöseinkkel

DUILIO

24.000 tonnás

ROMA

33.000 tonnás

AUGUSTUS

33.000 tonnás

COLOMBO

12.200 tonnás

Az óceánut csak 8 napig tart.

A CLUJ
TACAMUL

ezüstárugyárban készült minden darab evőeszköz és disztárgy ezen gyárjellel van ellátva.

800-as finomság!

Gyártmányaink minden jobb eszközüzletben megrendelhetők. - Viszonteladók: „TACAMUL” Ezüstárugyár, Cluj, Strada N. Iorga 11/A

Telefon 4-82. Sürgőnycim: „Tacamul”

Amateurok, fényképeszek!

Fényképezési cikkeiket a legolcsóbban

BERNAT

papíráruháznál, Piața Unirii 29. sz. alatt

szerezhetik be.

Egyszeri próbahasználat meggyőzi, hogy a **Dr. TISCHLER-Creme** a legfőkéletesebb arckenőcs. Artalmas anyagokat nem tartalmaz. Kapható mindenütt.

Főlerakat: **Osváth** gyógyszerész - Targu-Mures

TÖZSDE

A piac változatlan

DEVIZÁK	Kolozsvár	Valutapiac 1928 június 16 (Rador)							
		Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárlat						
Zürich	3160-3165	—	—	49050	3155	1106375	13695	60025	1927
Newyork	1630-16325	51885	51870	2544	16370	57340	71055	3375	—
London	800-802	253250	25225	12420	799	2254	346837	16474	4881875
Páris	640-645	2039	2039	—	644	3017	27950	12260	39312
Amiano	860-864	2730	2730	13385	861	169925	3738	17762	52625
Prága	85-8675	1538	153775	—	489	—	210562	—	29650
Budapest	2860-2875	903350	903350	—	2857	—	12387	58862	—
Bécs	—	91350	91337	—	289	10950	125037	5940	176
Newyork	—	318	31750	1550	—	35150	43450	2070	61
Varso	—	581750	581750	—	1835	64250	765	37845	—
Bécs	2305-2310	7301	7300	—	2303	806875	—	47475	—
Berlin	3915-3920	124	1239750	—	3912	1370375	16975	80640	—

Száz lej árfolyama: Zürich (uto) 31750, Páris 1550, Budapest 35150, Bécs 43450, Prága 2070.

CONCORDIA

BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG KÖZLEMÉNYEI

SZÉKHELYE:
BUCUREȘTI
STR. R. POINCARÉ
(volt ACADEMIEI)
8-10
TELEFON: 17/47
Sürgőny cím:
„ASICONCORD“
BUCUREȘTI

SZÉKHELYE:
BUCUREȘTI
STR. R. POINCARÉ
(volt ACADEMIEI)
8-10
TELEFON: 17/47
Sürgőny cím:
„ASICONCORD“
BUCUREȘTI

A siker jegyében

Az újfajta kölcsönös alapon álló hálaeset és házasság biztosításokat nálunk a „CONCORDIA“ vezette be.

A társaságnak kezdetben nagy nehézségekkel kellett küzdenie, mivel a biztosításnak ez a fajtája nálunk az országban még teljesen ismeretlen volt, a közönség nem ismerte a biztosítás eme módjának a mehanizmusát és így bizalmatlan volt vele szemben.

Ehhez hozzájárult még az is, hogy közvetlen a „CONCORDIA“ alapítása után gomba módra felütöttek fejükkel a különböző „kölcsönös alapon álló“ biztosítási társaságok, a közönség ennél fogva nem volt tisztában kihez forduljon bizalommal.

Elmúlt az első 6 hónap és a „CONCORDIA“ elkezdett fizetni és fizeti mind a mai napig pontosan és ellenvetés nélkül, kezdetben százazatokra menő összegeket, később milliókat.

A 107.300.000 lejes összeg, amelyet eddig kifizettünk rekordot jelent Románia részére. És így lassan megnyertük a közönség bizalmát, amely így meggyőződött arról, hogy csak a „CONCORDIA“ íretti rendszeren az esedékes kötvényeket.

A többi „társaságok“ organizáció hiányában és mivel nem a biztosított közönség, hanem csak saját érdekeiket nézték, jassan eltűntek, egyik a másik után.

Igaz, hogy ezeknek az eltűnésre nagy nyugtalanságot keltett az országban.

Bennünket azonban eltűnésük csak megerősített. Hatalmas organizációt szerveztünk nyugati mintára. Külön iratcsomók segítségével ismerjük minden egyes biztosított körülményeit s így abban a helyzetben vagyunk, hogy a másfélőnből kikérülhetetlen rendellenességeket elkerüljük.

És így sikerült a biztosítottak bizalmát kiérdemelni, a „CONCORDIA“ viszont az ország legnagyobb kölcsönös alapon álló biztosító társaságává nőtte ki magát.

A közönség további bizalmára, kitűnő szervezeteinkre és tökéletes rendünkre bizva, haladunk tovább utunkon abban a reményben, hogy sikerülni fog az eddig kifizetett összeget megkétszerezni, sőt megtízszerezni.

Névszerinti jegyzéke

az 1928. május 25-étől máig eszközölt fizetéseknek

a május 25-ig kifizetett összeg
Lei 96.700.000-t tett ki.

Kötvényszám	Név	Lakhely	Összeg
6545	Ghidale Katz	P. Neamț	100.000.—
6584	David Leibovici	P. Neamț	100.000.—
6583	Sofia Herman Zisu	P. Neamț	100.000.—
7035	Zisu Kuper	București	100.000.—
7043	Dorothea și Efraim Stein	Cernăuți	100.000.—
7042	Dorothea și Efraim Stein	Cernăuți	100.000.—
6752	E. Atarina Cocarlea	Focșani	100.000.—
6556	Ferester Iancu	Lespezi	100.000.—
6905	Hermann Aschendorf	Lespezi	100.000.—
6832	Vasilica Ionescu	P. Neamț	100.000.—

Kötvényszám	Név	Lakhely	Összeg
6265	Dora Steinsberg	Constanța	100.000.—
6264	Moise Satinover	Constanța	100.000.—
6920	Rukenstein	Cernăuți	100.000.—
6918	S. Mintzer	Cernăuți	100.000.—
6364	Schiopu Simen	Darabani	100.000.—
6395	B. Kleinerman	Rădăuți-Doroh.	100.000.—
5715	Saia Fucs	Storojinet	100.000.—
6716	Stalman Taube	Cernăuți	10.000.—
6380	Oiga Laterner	Cernăuți	10.000.—
5624	Gertrude Alaci	Rus-Moldavița	100.000.—
6652	I. Rukenstein	Rădăuți	100.000.—
6390	Carolin Fergeant	Cernăuți	100.000.—
6444	Aron Winkler	Cernăuți	100.000.—
6569	Solomon Ratler	Buzău	100.000.—
6149	Oscar Zuker	Bacău	100.000.—
6148	Jean Zuker	Bacău	100.000.—
6681	Berta Herscovici	Ploesti	100.000.—
6945	Oslas Kopstik	Ploesti	100.000.—
6682	Mendel Herscovici	Ploesti	100.000.—
6726	Samuel Marcus	P. Neamț	100.000.—
6929	Letzer Leibovici	Bacău	100.000.—
6418	Roza Weisler	Bacău	100.000.—
6930	Huná Zalik	Bacău	100.000.—
6931	Leizer Leibovici	Bacău	100.000.—
6932	Idem	Bacău	100.000.—
7020	Avram Zipermann	Bacău	100.000.—
6986	G. Suceveanu	Bacău	100.000.—
7021	Avram Zipermann	Bacău	100.000.—
7066	Idem	Bacău	100.000.—
7036	Strul Marcu	Bacău	100.000.—
7057	Avram Zipermann	Bacău	100.000.—
7074	Gh. Suceveanu	Bacău	100.000.—
7076	Avram Zerman	Bacău	100.000.—
7077	Idem	Bacău	100.000.—
7078	Solo Litner	Bacău	100.000.—
7117	Ion Mitu	Bacău	100.000.—
7118	Idem	Bacău	100.000.—
7123	Iosif Goldner	Bacău	100.000.—
7176	Solomon Crețu	Bacău	100.000.—
7177	Idem	Bacău	100.000.—
7186	Iancu Zalic	Bacău	100.000.—
7187	Idem	Bacău	100.000.—
7236	Didina Reisman	Bacău	100.000.—
7248	Croitoru Z. Herșcu	Bacău	100.000.—
7105	I. Brandes	Bacău	100.000.—
7106	Idem	Bacău	100.000.—
7110	Iancu Weisler	Bacău	100.000.—
7111	Idem	Bacău	100.000.—
7247	Croitoru Z. Herșcu	Bacău	100.000.—
7178	Solomon Seinstein	Bacău	100.000.—
7109	Lazăr Rotenberg	Bacău	100.000.—
6759	Janette Blemer	București	100.000.—
6209	Romano Trotu	Adjud	100.000.—
6949	Keila Braunstein	Lipcani	100.000.—
6998	Iosif Zukiu	Lipcani	100.000.—
6760	Popa Vasiliu	Galați	100.000.—
6014	Solomon Bernard	Galați	100.000.—
5166	Ana Stengel	Galați	100.000.—
6596	Mihail Petraszuck	Galați	100.000.—
6228	Zisu Broitman	Galați	100.000.—
6683	Avram Kornstein	Galați	100.000.—
6730	Nehama Kornstein	Galați	100.000.—
6549	Moise Weinberg	Calafat	100.000.—
6262	Zalman Barcu	Bărlad	100.000.—
6642	Alexandru Muresanu	Buzias	100.000.—
6653	Constantin Mironescu	Răd-Bucovina	100.000.—
6970	Clara Goleșteanu	Bacău	100.000.—
6279	Samuel Leibovici	Bacău	100.000.—
6586	Hana Dobre	Chișinău	100.000.—
6639	David Rosenstein	Chișinău	100.000.—
6554	Rifca Weisberg	Chișinău	100.000.—
6372	Parachiva Giloci	Chișinău	100.000.—
6754	Aron Kogen	Chișinău	100.000.—
6755	Idem	Chișinău	100.000.—
9640	Haraste Laszlo	Timișoara	100.000.—
6328	M. Guttman	Craiova	100.000.—
6329	Lupu Liberman	Craiova	100.000.—
6798	Elisabeta Găinescu	București	100.000.—
6896	Motás Schwartz	Botoșani	100.000.—
5272	Vasile Constantinescu	Ploesti	100.000.—
6601	Herșcu Mendel	P. Neamț	100.000.—
6600	Aurica Friedmann	P. Neamț	100.000.—
6773	Smil Moscovici	Lespezi	100.000.—
5766	Idem	Lespezi	100.000.—
6767	Idem	Lespezi	100.000.—
6599	Bela Sin Entă	Botoșani	100.000.—
6662	Sura Schwadron	Botoșani	100.000.—
6291	Avram Kaufmann	Botoșani	100.000.—
9789	Michail Sin Feibis	Botoșani	100.000.—
6889	Mișu Sommer	Bacău	100.000.—
6933	Bubi Galantar	Ploesti	100.000.—
6735	N. D. Jipa	Ploesti	100.000.—
6774	Ghiță Dumitrescu	Gura-Humor	100.000.—
6122	Leon Saimann	Focșani	100.000.—
6202	Gheorghiu V. Ioan	Săveni-Dorohoi	100.000.—
6398	Drăgușteanu Nută	Săveni-Dorohoi	100.000.—

összesen Lei 107,300.000

(azaz Egyszázhetmillió háromszázezer lej)

Az összes kereskedők és iparosok, akik készpénz ellenében akarják áruikat elhelyezni, felkéretnek, hogy megbizottunkhoz, D. Gheorghiu urhoz, a társaság fiókgazgatóságánál, Bucuresti, Bulevard Domnitei 7. II. em., felvilágosításért fordulni sziveskedjenek.

A „Concordia“ társaság bánáti, erdélyi és bukovinai képviselőinek címe:

- Lugoji: L. Littmann, Str. Primar Florescu 14
- Cernăuți: L. Stappler, Str. Regele Ferdinand 15
- Oradea M.: Rath și Herscovici, Piața Unirei 5
- Lugoji: Zacharia Sch., Ab. Schwartz, Varga József, Gh. Man Palmer Ste., Julius Tóth
- Regh.-Sás.: Herman Hilsenrah
- Timișoara: A. Kutrer Str. Bursei
- Bistrița-N.: H. Deitelbaum
- Câmpulung: (Buc.): Sigmund Somer
- Caransebeș: Rudolf Conrad
- Deva: Marcu Traian
- Lăpușna: A. Lagin
- Lucovăț: Ite Cernogutz
- Rădăuți: Rubin Fritz
- Reșița: Glückman Farkas
- Suceava: Sigmund Hacker
- Storojinet: Solo Schächter
- Siret: H. Graner
- Visnița: Riegler
- Zastavina: Otilia Hacker kisasszony.

Egy csomó tisztességtelen ügynök nyújtott előzetes célből, a biztosítottak félrevezetése által a „Concordia“ társaságra vonatkozó mindenféle fantasztikus híreket terjesztenek, hogy a kötvények értékét csökkentse s azután ugyanők megvásárolhassák azokat cedálás útján, alacsony áron. — Felhívjuk nagyszámú biztosítottaink figyelmét erre a tényre s tanácsoljuk, hogy ne hagyják magukat becsapni ezen egyének által.

Mindazok figyelmébe, akik tőlünk információt akarnak kérni!

A „Concordia“ behozta a kérdőívek rendszerét

Abból a célből, hogy a hozzá tömegesen forduló érdeklődőknek minél gyorsabban és precízebben válaszolhasson, a „Concordia“ nyugati mintára behozta a kérdőívek rendszerét.

Ezért kérjük mindazokat, akik tőlünk információt akarnak beszerezni, hogy kívánságukat ezeken a kérdőívekben közöljék, amelyek minden képviselőnkkel és ügynökünkkel kaphatók.

A kérdőívek kitöltése pontosan a hátiapon levő utasítás szerint történik és azon feltétlenül beirandó a kötvény száma, amelyről információt kérnek. Egy kérdőív csak egy kötvényről lehet információt kérni.

A kérdőív annak kitöltése után borítékban a társaság címére küldendő — míg annak szelvényét az érdeklődő meg kell őrizze — a kérdőív elküldése dátumának feljegyzésével. Amennyiben a kérdőívre nem kap idejében választ, úgy a szelvényen irt utasításnak megfelelően kell eljárjon.

A „Concordia“ társaság képviselői és megbizottainak tudomására hozza, hogy a következő inspektorai vannak, akik meghatalmazásaik és megbizóleveleikben — melyeket kívánatra felmutatnak — leirt jogokkal bírnak: Jean Steuermann fő vezér-inspektor, A. Berger vezérinspektor, M. Markus és S. H. Rubin inspektorok.

Tudomásunkra jutott, hogy cégünk egyes ügynökei információkért, kötvények újbóli érvényesítéséért és más szolgálatokért pénzt kérnek.

Ezennel értesítjük nb. üzletfeleinket, hogy egyetlen ügynökünk sincsen felhatalmazva arra, hogy hasonló esetekben pénzt kérjen és ezért kérjük t. üzletfeleinket, hogy az illetőket azonnal feljelentse társaságunk vezérigazgatóságánál, hogy ellenük megfelelően eljárassunk.

Ruha teszi az embert

Irta Gottfried Keller

Néhány pillanatnyi esőnd után, mielőtt kelte erősebben zihálni kezdett, Nettka felállt, megkerülte az asztalt, odalépett a férfihez és nyakába borult.

— Nem foglak elhagyni! Enyém nagy és veled megyek, ha az egész világ is ellenem fordul!

Most ümpelele valóban eljegyzését a szíve mélyéből. Hiszen megtisztult felkesedésében magára vállalt egy sorsot és némán hűséget fogadott.

Am nem volt olyan bolond, hogy ezt a sorsot ne maga akarta volna irányítani. Új elhatározások fogantak benne s így szólt Venczelhez:

— Egvenest Seldwylába utazunk, hogy megmutassuk azoknak, akik önkre akartak tenni bennünket, hogy elárassukkal összekovácsoltak és boldoggá tettek bennünket.

A derék Venczelnek ez sehogyan sem ment a fejébe. Még mindig azon fanatizált, hogy ismeretlen messzeségekbe fog menni, hogy romantikus életet fog itt lefolytatni, mint mondotta, — esőndes boldogságban.

Nettka azonban nem hagyta a dolgot annyiban.

— Végre minden regényességnek elég volt. En a feleséged leszek, annak ellenére, hogy te most egy szegény vándorregény vagy és ellenkezni akarok otthonom búska, gyuvolódo embeveivel. Seldwylába fogunk menni és munkával és okossággal függővé tesszük azokat az embereket, akik bennünket kinevettek.

Igy mondotta és a szavakat eselekyés köveite. Előhívta a parasztság-szöveget, akit Venczel dusan megajándékozott (most már megint visszazökkeni előbbi lelkialapotába) és a fiatal pár tovább utazott. Venczel fogta a gyepőt. Nettka olyan melegen és bizalmasan támaszkodott reá, mintha a fiú telefontápláló lenne. Mert hiszen az ember akarata voltaképpen egyuttal az ő égi birodalma is. Nettka három nappal azelőtt lett nagykorú és úgy követhette akaratát, ahogy épen kívánta.

Seldwylában a Szivárványhoz címzett vendéglő előtt megállottak. A vendéglő termében ama bizonyos szána-közök egy része még pohár mellett ült és amikor a fiatal pár megjelent, intó-tüzként terjedt el a hír:

— Ime, itt vannak a szökevények! Mi Seldwylaiak pompás históriát indítottunk meg, az már bizonyos.

Venczel nem is nézett körül, úgy ment menyasszonyával végig a mulatózók között és amikor végigjárta a termet, megállapította, hogy nem itt, hanem a Vademberhez címzett vendéglőben fognak megszállani. Itt is többen ültek azok közül, akik tanúi voltak a rossz tréfának, de mi sem törődve velük és csodálkozásukkal, szobát bérelt. A városban elterjedt a hír, hogy a szabólegény megszőktette a tanácsos ur szép leányát. Goldbachban ugyanezek a hírek keringtek és kora reggel a feldult Melchior Böhm már ott volt Nettka apjánál és már kocsira szállottak, hogy a szökevénye ket utolérjék. Már úgy volt, hogy a nagy sietségben végigutaztak volna Seldwylán, ha véletlenül nem pillanták meg a Fortunához címzett szánt a «Vadember» előtt. Így hát itt leszállottak. Nem tartott sokáig és Nettka oda üzent apjért, arra kérve, hogy látogassa meg őt szobájában, ahol egyedül szeretne vele beszélni. Híre járt annak is, hogy a leány már magához kérte a város legjobb ügyvédjét, aki

megígérte, hogy a délelőtti folytatás odajön a vendéglőbe. A tanácsos ur nehéz szívvel ment fel leányához, utközben azon gondolkodva, hogyan leessen majd ezt az egész kellemetlen dolgot visszacsinalni. Mindenesetre el volt készülve egy nagyon kellemetlen jelenetre.

Nettka azonban nyugodtan és szelid határozottsággal beszélt apjával. Megindult, köszönte meg az apai szeretet és jószágot, aztán határozott mondatokban állította fel követeléseit:

A megtörténtek után — mondotta — legalább is a következő néhány esztendőben nem akar Goldbachban élni. Másodsor: magához akarja venni jelentékeny anyai örökét, amit apja már régóta kiadni szándékozott, abban az esetben, ha férjhez megy. Harmadszor: Strapinski Venczel jefőli meg leendő férjének, kijelentvén, hogy ezen nem enged változtatni. Negyedsor: Seldwylában akar lakni, itt jó üzletet akar berendezni leendő férje számára, ötöd-szor és végül kijelentette, hogy miad-emek jóra kell fordulnia, mert meggyőződött róla, hogy Venczel jóra való becsületes ember és boldoggá akarja őt tenni.

A tanácsos ur azzal kezdte választát, hogy emlékeztette idezte leányának régebbi ígéreteit. Ezek az ígéretek főleg abban csúcsosodtak ki, hogy apai szívével mindig is gyermeke igazi jó-voltát és boldogulását kívánta. Azonban nem mulaszthatja el, ugymond, figyelmeztetni leányát azokra a veszedelmekre, amelyek egy elhamarkodott lépésből származhatnak. A Strapinski-vel való viszonyt áldatlannak és lehetetlennek tartja. Végül megígérte annak a módiát, amivel ezt a bonyolult ügyet valahogyan tisztába lehet hozni. Szerinte Melchior Böhm lett volna az egyén, aki személyével és elhatározásával le tudta volna vezetni az elhamarkodott dolognak minden káros következményeit. Meg tudná menteni a leány becsületes nevét a világ előtt.

Amikor az apa a becsületesről tartott előadást, Nettka a felindulástól vérvörös lett és szinte kiabálva jelentette ki, hogy épen a becsületes az, amely megtiltja neki a Melchior Böhmmel való házasságot. Nem tudja állani őt, ellenben a szegény idegenhez most már a hűség szála is kötik. Szavát adta neki, hogy hozzá megy. De ezenkívül ez az ember nagyon szimpatikus neki.

Ezután egy párbeszéd zajlott le ket-főjük között, aminek nem sok értelme volt és mindössze azt eredményezte, hogy a magas, szép leány könnyekben fakadt ki.

Majdnem egyidőben jött a szobába Venczel és Böhm, akik a lépcsőn találkoztak. Nagy bonyodalom volt kilátásban, amikor megjelent a szobában egy ügyvéd, akit a tanácsos jól ismert és aki mindenekelőtt hűségére intette az apát. Amikor néhány szóban informálták, hogy voltaképpen mi is történt, elrendelte, hogy Venczel mindenekelőtt vonuljon vissza egy másik vendéglőbe és ott várja be nyugodtan ügye folyását. Azt is követelte, hogy Böhm ur ne avatkozzon a dolgokba, menjen el, Nettka pedig mindaddig, amíg az ügy véglegesen el nem lesz intézve, ne használjon indulatos szavakat, viszont apja mondjon le arról, hogy ebben az esetben erőszakot alkalmazzon, annál is kevésbé, mint hogy leánya, aki nagykorú, most már törvényesen is élvezzi szabad elhatározási

jogát. Így tehát néhány órára létrejött egy kis egyverszámot.

A városban arra a hírre, hogy a közelelvőben Nettkák Seldwylában letelepednek, nagy lármát keletkezett. Tudták, hogy Nettka a pénztét idehozza a városba, ami éppen elég ok volt arra, hogy a hangulat átcsapjon a szabólegény és menyasszonya javára. A seldwylaiak elhatározták, hogy életükkel és vérükkel fogják megvédeni az egymást szerető fiatalokat és érvényt szereznek a városban a józartak és igazságnak. Amikor pedig az a hír jarta, hogy Goldbach szépét erőszak-kal visszaakariák vinni, akkor összecsoportosultak és a Szivárványhoz címzett vendéglő elé állottak. Egy másik csoport viszont a Vadember előtt helyezkedett el.

A megijedt és izgatott tanácsos Böhm urat Goldbachba küldötte segítségért. Böhm valóban odautazott. Másnap jött is néhány ember és néhány rendőr Seldwylába, hogy megvédje a tanácsost. Már ugy látszott, mintha Seldwylá egy új Trojává válna. A pártok ellenségesen állottak szemben egymással. A városi nagydobos már feszítette dobján a bőrt, mert azt látta, komoly dolgok fognak történni. A téren megjelentek az egyházi és világi notabiltások, megkezdődtek a tárgyalások, amelyek végül oda lyukadtak ki, hogy Seldwylában a gazdagok és tekintélyesek is Nettka és Venczel pártjára állottak. Voltak, akik javasolták, hogy a közeli napok alatt gyűjtsék össze a házassághoz szükséges iratokat. A törvény szerint Nettkának senkitől nem kellett a házassághoz való beleegyezését kérnie, nagykoru volt és így természetesen teljesen önállóan cselekedhetett. Kifogásokat egyedül Venczel Strapinski ellen lehetett volna emelni azon a címen, hogy a grófi címet szédeltget. Am az ügyvéd, aki a fiatal pár ügyét intézte, kinyomozta, hogy a fiatalember sem otthonában, sem vándorlásai során nem követett el semmiféle büncselekményt és mindenneműen, ahol érdeklődtek dolga iránt, a legjobbakat lehetett róla hallani. Ami a goldbach-i eseményeket illeti, az ügyvéd kimutatta, hogy Venczel sohasem adta ki magát grófnak, hanem hogy ezt a rangot mások erőszakkal tukmálták rá. Minden írása Venczel Strapinski néven volt kiállítva, ő maga soha nem írta oda nevéhez a grófi címet és amikor azt a bolond vendégzeretér élvezte akkor ebben az ő akaratának semmiféle szerepe nem volt. A kocsis rossz tréfája csinálta az egészet.

A háborúság tehát lakodalommal végződött, amelyn a seldwylaiak úgy nevezett «macskafejékből» nagyokat ágyuztak a goldbachiak bosszuságára, akik nagyon jól hallották a taracklövészeket, mint hogy akkor éppen keteli szél fúvlogált arrafelé. A tanácsos kiadta Nettkának egész hagyatékát és kijelentette, hogy Venczelnek posztókereskedőnek kell lennie Seldwylában, posztómágnásnak, ahogy itt a nagykereskedőket nevezték.

Ez meg is történt, de nem úgy, ahogyan azt a seldwyleiek megálmodták. Venczel nem uraskodott, szerény és takarékos volt, nagyon szorgalmas. Hozzájöttek, hogy ruhát csináljon nekik és csinált is ibolyaszini, vagy fehér, vagy kéken kockázott bársonymellényeket. Megcsinálta báli frakkjait rézgombokkal, vörshajtokás köpenyeiket és mindnyáján adósaí lettek.

Aranyér
Anusol-Goedecke

Több mint 25 éve a legbiztosabban bevált. Alkalmazása egyszerű. A fájdalom azonnal megszűntet és gyógyítja a gyulladást, sebek és vérző helyeket. Aralmas alkalmazzák a székrekedéssel. Reggel és este egy-egy Suppositorium lesz bevezetve. Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Goedecke & Co. Chemische Fabrik und Laboratorium, Leipzig
Rauhausstr. 12
Lehrlich-Straßenzeichen, Badischer Str. General-Comptoir 27.

de nem hosszú ideig. Mert ahhoz, hogy új és szép dolgokat kapjanak, megkövetelte, hogy a régiókat megfessék. Nem is csoda, ha egymás között arról panaszkodtak, hogy Strapinski a körmeik alól is kipréseli a vért.

Közbe megrömbölyödött és egyáltalán nem látszott álmódózónak. Év-ről évre üzletesebb és vagyonosabb lett, apósával is kötött sikeres üzleteket, úgy, hogy vagyona gyorsan megkészerszódott és tíz-tízükét év múltán Nettka — most már Strapinska — évről évre egy-egy gyermekkel ajándékozta meg. Később átköltöztek Goldbachba, ahol Strapinski igen tekintélyes embere lett a városnak.

(Fordította: Szabó Imre)

(Vége).

Uriszoba berendezés

mely áll: 1 bőr diván, 2 bőr fotel, 1 könyvszekrény, 1 íróasztal, 1 íróasztal-szék, 1 kártyaasztal, összesen 2200 leíért sürgősen eladó. Rosenberg régiókereskedőnél, Cluj, Cafea Victoriei No 5.

Hirdessen az Uj Keletben

Victor X. Ray Corporation CHICAGO

Röntgen készülék — eredeti Coolidge tubus diathermia quartz-lámpa, electrocardiograf s egyéb

Radiológiai és elektroterápiai készülékek vezérképviselője

SANAX

orvosi és higiénikus készülékek lerakata București Str. Gh. Cantacuzino 2. Telefon 202-02 és 206-22. Teljes kórházi, szanatóriumi és hőfürdő berendezések, Elektroterápia-Hidroterápia Mekanoterápia. — Egészségügyi felszerelések. Melegítő és ventiláló készülékek. Elsőrangú referenciák. — Ingyenes prospektusok és felvilágosítások.

Molykár elleni megóvás a legbiztosabban **Mártonffy** Testvérek & Co cégnél (Cluj, Piata Unirii 20.) eszközölhető, ahol betörés **és tüzkár** ellen is biztosítva van.

KIADÓHIVAT
Str. Bar
SZERKESZTOS
Éjjeli telef
ELOFIZETESI
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy óra

XI évfolyan
1928 ju
* 5688

„Nem az
ve

A no
heven P
képvisel
párt v
vezéréne
a roma
Pop Gh
delt a z
bevezet
ül eme
dolkodá

Az antiszem
langnyújtott
vét, de nem v
tir, vagy kons
De nem is ter
a mozgalom, a
választásnak
Ket, három a
aki elhagyja a
val egyidejűle
resztől is, am
tekint. Az egy
mely az antis
maradt, azok
litkai, sőt köz
ket a diaktári
sága egy rész
okoztak az ors
gatóv eredmé
lenül feivelődi
ságnak a nem
lése egészséges
megfűt arra,
Nem habozó
a nemzeti eszi
zolja az egész
erdélyi román
felszabadításá
nalista iskoláj
politikai esele
az eszmét tett
te, az emberi
civilizáció pro
el máskép, es
alapján. Nem
rialisták. Ané
osztályok kö
szük, hogy nem
zot az alapeg
ban.

De ez eszm
eok iskolája r
hogy esszenci
tanni a reakci
nacionalizmus
defenzív és k
között. A det
nacionális, va
épen ellenkez
felében: nem
A modern
más, csak
modern demoi
megnyitkozó
nacionalizmus
az idgen
zetek felsz
sikerülhetel,
félvekon k
néptömegeket
dözött nemzet
eszméjével va
Egyzedelmeske
Epen azért
melyet a naci
nek kell felfo
nyilatkozását
konceptiónak,
ket arra a ko